

DOMOLJUB

Dopise in spise sprejema uredništvo »Domoljub«, — Telefon 23-49. Prostor ene drobne vrstice v inseratnem delu stane 10 Din. — Naročnina Stane 38 Din za celo leto, za inozemstvo 60 Din. Posamezna številka 1 Din. Inserate in reklamacije sprejema uprava »Domoljub«, — Telefon 29-92.

Telovo

Polje, travnik in gozd je v najlepši rasti. Bogato žitno klasje se ziblje v solncu in vsakdo si zaželi v to naravno krasoto po delavnikih vsega tedna, na nedeljo ali praznik, z vso svojo družino. Saj tako lepo vabi solnce v božjo naravo.

Tudi Cerkev vabi v tem času k prav posebnemu božjemu češčenju v naravi. Cerkev sili lepota narave, da zapusti ozke prostore božjih hramov in popelje vernike v veličastni procesiji k proslavi Najsvetejšega ven na polje. Kakor dolg pisan trak gre po s cvetjem in zelenjem posutih poti. Z očmi vere gledana nam predstavlja ta procesija nekaj vzvišenega, nadzemskega. Marsikdo pa, ki kot gledalec stoji ob cesti, kritizira to kot nekaj samo zunanjega, le kot parado. Zunanost? Ali je to res, ali je v tem kaka obtožba? Vera v Boga in služba božja se morata tudi na zunan pokazati. Krščanstvo in Cerkev sta vstopila v svet kot vidna družba; živita vidno življenje pred očmi javnosti. Vera in vernost prav res ne spadata v skrito kamričo človeškega sreča. Udeležba božje službe in sicer skupne božje službe je resna dolžnost vsakega katoličana. Skupno družabno življenje ima tudi svojo moč, zato javne molitve in javno bogoslužje že od prvih časov Cerkev do danes. Tudi za versko življenje velja misel skupnosti, moč enotnosti, dvig enega ob zgledu drugega.

Spoznanje pa hoče priznanje.

Vera ni mrtva moč v človekovi notranjosti. Živeti mora in hoče živeti. Kar pa zaživi v notranjosti, z vso močjo hoče na dan. Vera mora prevzeti in prekvapiti človega, pronicati njegovo življenje notranje in zunanje. »Kar si spoznal, moraš vršiti tudi v življenju; kar si, moraš biti ves!«

So dnevi, prazniki, prilike, ko je tako priznanje verskega prepričanja na zunan, sveta dolžnost. Pa še več: »Je tudi kos lepote in notranje moči katoliške Cerkev, da s svojimi prazniki prodre cerkvene zidove in Najsvetejšega ponese v javno življenje, da s svojim cerkvenim, liturgičnim petjem preglesi vihiro in ropot življenja ter se ne boji postaviti svoje oltarje tudi na cestah.« (Tako piše protestant Hengstenberg.)

To niso prazne zunanosti, ni samo prazen blek, ne morebiti namerno izzivanje drugovercev. Polna, močna, resna vera je to, ki brez strahu, brez vsakega polovičarstva svojega Boga časti pred vsem svetom, na veliki praznik Najsvetejšega z ono častjo, ki mu jo sicer vse leto izkazuje med štirimi stenami božjega hrama.

Take izbrane ure pomenijo višek skupnega verskega življenja, posvečene molitve, cerkvenega petja. So veselo priznanje in zavest resnične božje bližine v veri in iz vere, polne močne in vesele vere.

Na napačni poti

Cesar Jožef II. je s svojo materjo, cesarico Marijo Terezijo, hotel olajšati obupni položaj kmetov, ki so bili tedaj še tlačani graščinske gospode. V to svrhu je hotel zmanjšati kmetu dotedanja bremena in pritegniti k plačevanju davkov tudi plemiško gospodo. V Avstriji se mu je to nekoliko posrečilo, ne pa na Ogrskem, kjer so imeli magnati že od nekdaj še neprimerno večjo moč nego v Avstriji.

Da bi se lahko tudi hrvaško plemstvo uspešneje upiralo pravičnim Jožefovim odredbam, se je l. 1790 v hrvaškem saboru sam odreklo mnogim stoletnim pravicam in svoboščinam ponosne Hrvaške in se še tesnejše združilo s svojimi madjarskimi stanovskimi tovariši. Med drugim so tedaj žrtvovali tudi stoletno finančno samostojnost Hrvaške, in dotlej skoro popolnoma neodvisni hrvaški ban je postal dejansko le še nekaj budimpeštanski uradnik v Zagrebu.

Ta sobična kratkovidnost nekaterih svojemu narodu odtujenih hrvaških magnatov se je pozneje strašno maščevala nad vsem hrvaškim narodom. Kakor hitro so dobili Ma-

djari vjati v roke, so jih začeli tudi nategovati ter so hoteli Hrvaško izpremeniti v enostavno svojo kolonijo. Hrvatje so sicer kmalu izprevideli svoj usodni greh in se začeli na vso moč prizadevati, da bi se zopet rešili iz madjarskih krempljev, toda bilo je prepozno. Čeprav je znameniti ban Jelačić l. 1848 in 1849 celo z vojsko večkrat premagal Madjare, so si znali ti vendarle obdržati pridobljene ugodnosti in jih niso dali več iz rok. Vsa druga polovica preteklega stoletja in začetek tega stoletja, prav do svetovne vojne je izpolnjen z obupno borbo Hrvatov proti nasilni madjarski nadoblasti, toda vkljub nelzernim žrtvam so bili njih naporji skoro brezuspešni. Kar so dali v svoji kratkovidni sebičnosti enkrat sami iz rok, se ni dalo dobiti več nazaj.

Na ta žalostni, a jako poučni list iz hrvaške zgodovine smo se spomnili, ko smo govorili v zadnjih dveh številkah o današnjem položaju naših obrtnikov. Videli smo, da življajo danes prav tako krizo, kakor kmet, zato je pač več kot samoobsebi umevno, če si skušajo pomagati. To je njihova pravica in

dolžnost in vsi jih moramo pri tem le podpirati, kajti propad našega obrtništva bi bil v veliko skupno škodo.

Najvažnejša oblika samopomoči je pa še danes slejkoprej zadruga in stanovska organizacija. Tako organizacijo obrtniki prav za prav že imajo v svojih zadrugah in v Zbornici za trgovino, obrt in industrijo, kjer imajo obrtniki čisto samosvoj oddelek. Peščici naših obrtnikov je pa prišlo na misel, da ta skupna stanovska organizacija zanje ni primerna, zato so se z vso silo spravili na delo, da bi se ločili iz te skupne zbornice in si ustanovili eno samo za obrtnike. Njena centrala bi bila v Beogradu, v Ljubljani in po drugih banovinskih središčih pa nekake poslovalnice.

Izprva je ogromna večina obrtnikov tako razbitje dosedanje skupne zbornice odločno odklanjala, toda tisti, ki so zagovarjali razbitje, niso odnehali. V občudovanja vredno vztrajnostjo so zagovarjali ločitev in ustanavljajo celo posebna obrtniška društva, ki so za razbitje dosedanje skupne zbornice. Kakor smo dejali, je ogromna večina obrtnikov to namero odklanjala, toda v čim težji položaj prihaja naš obrtni stan, tem obupnejše išče rešitve in izgublja v svoji stiski tudi svojo razsodnost. Le tako si moremo razlagati, da pridobiva misel samostojne in enotne obrtne zbornice za vso državo vedno več pristašev. V tej silni krizi marsikak kratkoviden obrtnik namreč misli, da si bo vsaj za trenutek izboljšal položaj, zlasti ker mu propagatorji razbitja dosedanje naše zbornice obljubljajo zlate gradove. Celó v krajih, ki so doslej sloveli po svojem strokovno naprednem obrtništvu, kakor n. pr. v St. Vidu nad Ljubljano, obrtniki nasledajo takim vabam ter ne pomislijo niti za ped okoli sebe in pred seboj. Domišljujejo si, kakor Hrvatje l. 1790 da si bodo s tem za trenutek izboljšali položaj, ne zavedajo se pa, da s takim postopanjem prav za prav zažigajo streho nad seboj.

Z našimi ljudmi, ne samo z obrtniki, temveč sploh z vsemi, je bil že od nekdaj jako velik križ. Ako s kako stvarjo nismo bili iz upravičenih ali neupravičenih razlogov zadovoljni, smo jo kratkoma podrl, ali pa pustili v nemar in potem javkali, da je zanič, nikoli pa se nismo povzpeli do edino pravičnega dejanja, da bi bili skušali stavbo, s katero nismo bili zadovoljni, popraviti. Radi smo zabavljali na razne organizacije in se pritoževali, da ne izvršujejo svojih nalog, a ko je čas in prilika za to, to je na občnih zborih, molčimo ali nas sploh zraven ni ali pa celo sami zopet volimo na čelo organizacije one, proti katerim smo zabavljali. Javkamo in zabavljamo, a ne ganemo niti s prstom, da bi kaj popravili in izboljšali.

Da, tako je povsod in vedno, a še prav nazorno vidimo to pri obrtniških organizacijah. Če te res ne izvršujejo svojih dolžnosti,

RAZGLED PO SVETU

Evropa postaja slovanska

V Evropi žive v glavnem tri plemenita Slovani, Germani in Romani. Slovani so: Slovenci, Hrvatje, Srbi, Bolgari, Čehi, Slovaški, Poljaki, Rusi, Belorusi in Ukrajinci. Germani so: Nemci, Angliji, Švedji, Norvežani, Danci in Holandi. Romani so: Francozi, Španci, Portugalci, Belgijci, Romani in Italijani. V sedanjem stoletju se je število evropskih Slovanov zvečalo, število Germanov in Romanov pa

zmanjšalo. Tako je n. pr. bilo leta 1889 v Evropi 16 odstotkov Germanov, 11 odstotkov Romanov in 14 odstotkov Slovanov. Leta 1930 pa: 10 odstotkov Germanov, 11 odstotkov Romanov in 45 odstotkov Slovanov. Škoda, da evropski Slovani nimajo tiste moči, ki jim gre po njih številu. To pa v nemali meri zato, ker so med seboj neslojnost in en slovenski narod pritiska na drugega. Kaj nas mora res trpeti bit z nami sloge?

Moška iziava grofa Thurna

V sodečo 18. maja se je vršilo v Walsertal postelji v Zlati vasi na Koroškem zbiranje domovinske fronte, katerega so se udeležili mnogi iz Zlatih vasi in St. Ljube, bivši Landshutenci in nad 30 oseb v Miklavčevem posestvu. Zastopana je bila tudi šestorica Slovencev. Po otvoritvi je povzel besedo grof Thurn, vodja Heimatsbunda ter med drugim izjavil:

Spoštujem vsakega Slovenca, ki doka za svoj narod in je ponosen na to, da je Slovenec. Desetkrat večjega spoštovanja je vreden tak Slovenec kot oni, ki je pozabljen, da ga je

rodila slovenska mati. Obsojam delovanje narodnjakarskega Heimatsbunda, ki je izdajal slovensko glasilo pisano v nemškem duhu, ker je tako delo sramota za nemški narod. Obsojam delovanje Heimatsbunda, ker nakupuje posestva v čisto slovenskih krajih in uvaja priseljence iz rajta, ki so na slabem glasu. S tem delom onemogoča vsak sporazum s Slovenci in dela Nemcem le sramoto. Pustimo slovenskega kmeta na njegovi slovenski zemlji, da se izobražuje v svojem slovenskem jeziku, ker le narodno-zavedno ljudstvo zmore biti tudi državo-tvorno.

AVSTRIJA

• Iz slovenskega Korotana. Pokopali so Slavka Kuteja pč. Bezana na Blatu pri Gubiji. — V Miklovcu ribnika v St. Jakobu v Rožu so našli mrtvo 70 letno Mihulovo mater s Cernence. — Da omogočijo postel nedeljske službe božje izletnikom, je uvedena v čakalnici 2. razreda na celovškem kolodvoru nedeljska sv. masa ob 4.45 zjutraj. — V Lipi je umrl Nikolaj Weiss. — V Blačah je premicula Urta Schapp, mati 12 otrok. — Čitalnica v Glinjah je priredila na praznik presv. Rešnjega Telesa materinski dan.

• Nekaj političnih. Avstrijski podkancler knez Starckenberg se je baje v Berlinu pogajal s Hitlerjem in izjavil, da bo Dollfus odlovljen. — Atentat v Ischlu je uničil veliko dvorano kopališča. To je v kratkem času že 15. atentat v Avstriji. Te dni je bomba razbila vilo nekakega pisatelja. — Nekaj socialistov je avstrijska vlada za Binkošti izpustila, med njimi tudi predsednika bivšega parlamenta K. Rennerja. Dunajski župan Seitz je te v jeti. Večina osvo-

bojenih je pobegnili iz Avstrije. — 200 dunajskih marksistov, ki so nedavno pribežali v češko-Brno, se je odpeljalo v sovjetsko Rusijo. — Zopet nameravajo uvesti v Avstriji smrtno kazen in sicer za zločine, kakor je bila svoj čas določena v stari Avstriji. — Dunajski socialisti so prišli kot policijski agenti opravljeni v nekdanji socialdemokratski dom, ki je bil zastražen od hajnverovcev. Iz skrilajšča so vzeli 200 pušk z rastrelivom in se lepo odpeljali. Torej precejšnja potegavičina.

KATOLIŠKA CERKEV

• Kaj naj storimo? Na prvi binkoštni dan so se obračali narodi k Petru, prvemu papežu, z besedami: Peter, kaj naj storimo? Tudi v današnjih dneh je nujno potrebno, da ljudstva zaupljivo vprašajo Petrovega naslednika: Sveti oče, kaj naj storimo? Petrov naslednik daje tudi v sedanjih zmedeni dobi najboljšie smerice za lepo življenje. Govori o zakonski zvezi, o družini, o šoli, o vzgoji mladine, o ureditvi odnosov med delavci in delodajalci, o temeljih, ki naj je na njih zgrajena moderna država itd. — Danes se zbiraajo zastopniki narodov v Zenevi. Zahtevajo mir, sloge, ljubezen. Zamanj vsi sestanki, zamanj vsa prizadevanja, dokler ne bo navzoč Peter z apostoli, dokler ne bo zopet Cerkev s sv. Duhom vodila narode.

ITALIJA

• Mussolini je govoril. V parlamentu je imel oni dan g. Mussolini velik govor o gospodarski politiki Italije. Govoril je o znižanju plač državnim uradnikom in o državnem proračunu, ki se od l. 1928 razvija manj ugodno. Po Mussolinijevem mnenju ni treba računati z novo dobo blagostanja, kakršno je vladalo

pred svetovno vojno. Človeštvo se mora priraditi na skromnejše vsakdanje življenje. Na zadnje je g. Mussolini povedal veliko resnico, da Evropa ne bo mogla vzdržati boja za obstoj, ako ne bo pomladila vrste svojih državnikov.

BOLGARIJA

• Po prevratu. Bodoči bolgarski parlament bo štel namesto dosedanjih 274 poslancev samo 100, od katerih bo 75 imenovanih 25 pa bodo izvolila stanovska društva. Tako poroča bolgarsko časopisje. — General Vikov, bolgarski poslanik v Rimu, znan po svojem prijateljstvu z Italijo, je bil od nove vlade upokojen. — Novi finančni minister Todorov je izjavil, da se je preobrat pripravljal že 6 mesecev, vendar tako tajno, da ni nihče o tem samil. — Kralj je izdal ukaz o razpustu vseh občinskih svetov. — Zadnja poročila ne opisujejo položaj na Bolgarskem tako rožnato kot prva.

ČEŠKOSLOVAŠKA

• To in ono. Pogajanja med češko ljudsko stranko in slovaško ljudsko stranko za skupno katoliško zvezo v parlamentu so že tako daleč napredovala, da je imenovan skupni odbor, ki naj rešuje vsa sporna vprašanja. — V češko-slovaški republiki je po najnovejšem štetju 1 milijon in 18 tisoč psov, za katere dobi država 12 in pol milijona čeških kron davka. — Da bi privabile na svoje železnice prevoze Batinih izdelkov, so dovolile poljske železnice za vse Batine proizvode, ki se izvažajo skozi Gdinijo, znatne tarifne popuste. Sedaj so dovolile enake ugodnosti za Batine izdelke tudi jadranske železnice za vse proizvode, ki se izvažajo skozi Reko ali Trst.

AMERIKA

• Proti Cerkvi naprej. Sin bivšega brezverskega predsednika republike Rodolfo Callesa, ki je sedaj guverner države Sonora, je izdal naredbo, s katero so vsi katoliški duhovniki izgnani iz ozemlja Sonore, ki ga morajo zapustiti v 24 urah. V razlago za to grdo nasilje je Calles izjavil, da smatra katoliške po vseh šolah, ki imajo namen protestirati duhovnike za povzročitelje neprestanih stavk proti sedanjim vzgoji. Z drugo naredbo je Calles dal zapreti v državi Sonora vse katoliške cerkve. Veliko število duhovnikov in katoličanov je bežalo čez mejo in prišlo v Zedinjene države. Vsi izjavljajo, da pričakujejo skorajšen izbruh preganjanj katoličanov po vsej Mehiki, ker je že tudi nekaj drugih guvernerjev izjavilo, da hočejo posnemati Callesa, ki je odločen, da nadaljuje protiversko politiko svojega očeta generala Callesa.

• Brazilija uči. Brazilija si je pravkar dala nove zakone, v katerih izpolnjuje vse želje katoliškega prebivalstva. Med drugim jamčijo novi zakoni: 1. nerazdružljivost zakona; 2. cerkvena poroka ima tudi državno veljavo in potreba civilne poroke odpade; 3. v državnih šolah se mora poučevati vera, kateri pripadajo otroci; 4. imenujejo se duhovniki za armado, mornarico, državne bolnišnice in podobne zavode. — To so sadovi zavednih katoliških vo-livcev.

• Drobiž. V Calumetu, Mich., je Jož Weiss, kandidat za mestnega blagajnika pri zadnjih volitvah zmagal z veliko večino glasov. To je že drugi slovenski blagajnik v Calumetu. — Iz istega mesta poročajo, da sta Math Ben-

kaj smo storili, da bi jih izboljšali? Ali smo nastopili tam in takrat, ko je bil čas za to, namreč pri volitvah odborov? Isto je z zbornico in pa še v nešteti drugih krajih in korporacijah. Tisti, ki ostane todaj za platom, ko je treba pokazati moča, nima pravice potem zabavljati in se priževati.

Slovensko gospodarstvo, trgovina, obrt in industrija, so zaokrožena celota z vzajemnimi potrebami in interesi. Eder bo to celoto razbijal, bo sam čutil usodne posledice, ne škodoval tudi ostalim penogam. Naj nam bo usodna hrvaška smota iz l. 1790, porojena iz selbične kratkovidnosti, poučno svarilo. E.

tič in Peter Stimac izgubila dovoljenje za prodajanje opojne pijače, ker sta bila obtožena nedostojnega vedenja. — V Chisholmu je umrla Terezija Drobnik roj. Lah, stara 52 let, doma iz Baštea pri Velikih Laščah. — V Rock Springsu je zapustil solzno dolino 62letni Frank Podobnik iz Oslice nad Škofjo Loko. — V Denverju Colo. so pokopali Frančiško Jarc iz Podgorice pri Smarju. — V Mc. Intyre Pa. je zaspal v Gospodu 83letni Jožef Božič iz Selc pri Krškem. — V Calumetu so položili v grob Pavla Zalca iz Vrha v Beli krajini. —

DROBNE NOVICE

65 hiš je uničil požar v romunski vasi Mandacen v Besarabiji.

Ves klavniški mestni del je ugonobil ogenj v ameriškem Chikagu; 20 milijonov dolarjev škode.

Na Dunaj je prispel bivši avstrijski nadvojvoda Evgen.

19-letnice vstopa v svetovno vojno so 24. maja slovesno proslavili v Italiji.

50 let je dopolnil češkoslovaški zunanji minister Beneš.

Irski parlament je izglasoval zakon, s katerim se ukinja tamošnji senat.

6000 mrtvih in 12 tisoč ranjenih so imeli Paragvajci (Amerika) pri bolivijskem protinapadu.

Izjemno stanje za vse državo je razglasila z ozirom na atentate — avstrijska vlada.

Izjemno stanje v vsej državi je podaljšala španska vlada za 30 dni.

Japan se zove odslej Nipon, je sklenil japonski parlament.

Rasti so začele na londonski borzi vse delnice podjetij, ki izdelujejo orožje. Slabo znamenje!

Razpust frimasonskih lož nujno zahtevalo francoski bojovniki.

Skoraj 2500 judov se je izselilo v zadnjih 12 mesecih iz Avstrije.

17 mesecev je trajal požar v premogokopu Jacksonville v Ameriki.

70 let je dopolnil znani neustrašeni voditelj vernega slovenskega naroda p. Hlinka.

3.600.000 prebivalcev šteje Moskva po popisu z dne 1. maja 1934.

V tretjič je izvoljen za državnega predsednika češkoslovaške republike 84-letni Tomaž Masaryk.

Za 4 milijone so se povečali madjarski deljovi za časa Čömbösove vlade.

Hitlerjev režim se bo preživel, še preden bo Nemčija mogla začeti vojno, piše francoski »Daily Telegraph«.

500 kg dinamita se je razletelo v španskem mestu Alicante; 17 hiš porušenih, 50 oseb mrtvih in 500 ranjenih.

Velike protižidovske demonstracije so bile zopet v poljski Varšavi.

d Našega kmeta, stebel gospodarstva naše države, je kriza najbolj prizadela. Cena kmečkim pridelkom je padla tako nizko, da mu ni plačan trud, ki ga je vložil v obdelavo zemlje, rejo živine in gozd. Delo kmeta je trdo. Pomagal si bo le na ta način, da racionalizira svoje delo s tem, da se poslužuje strojev in novodobnega orodja, ki mu ob manjšem trudu in stroških omogoči večjo produkcijo. Našega kmečkega gospodarja je treba opozoriti na nove pridobitve na tem področju. Na letošnjem spomladanskem Ljubljanskem velesejmu od 30. maja do 10. junija bodo razstavljeni najrazličnejši poljedelski stroji in orodje najnovejših konstrukcij. Stroji bodo v obratu, gonjeni z električno, parno, bencinsko in ročno silo. V interesu vsakega kmečkega gospodarja je, da si ogleda to razstavo.

Ob 40 letnici „Danice“

40 letnico obstoja je praznovalo pretekli teden slovensko katoliško akademsko društvo »Danica«. Ustanovitelj in prvi predsednik »Danice« je bil pokojni Fran Jankovič. »Danica« je dala Slovincem celo vrsto najboljših katoliških in slovenskih borcev iz krogov slovenskega razumnštva. Ob priliki proslave štiridesetletnice v Ljubljani je priredila akademsko mladina s starešinstvom poleg cerkvenih pobožnosti tudi primerno gledališko predstavo in lepo slavnostno zborovanje. Jubilejnih slovesnosti se je udeležil poleg drugih odličnikov tudi krški vladika škof dr. Srebrnič, ki je imel cerkveni govor o smernicah

dela katoliškega izobraženstva v kraljestva božjem na zemlji. Škof dr. Srebrnič je z iskreno in brezobzirno besedo orisal moderne malike, ki si jih današnji svet postavlja za bogove. Škof dr. Srebrnič je poudarjal, da le po Bogu, Mariji in sv. očetu v Rimu more na zemlji zavladati tista resnična svoboda, o kateri je tako lepo govoril Kristus.

Od svoje strani želimo katoliškim vseučilišnikom in starešinam zbranim v »Danici« v njih trdem boju za pravo ureditev sloveške družbe tudi v bodoče mnogo božjega blagoslova in največjih uspehov!

Še na mnoga letal!

Nemški parnik »Dresden« je rešil posadko francoskega vojaškega letala, ki je padlo v Rokavski zaliv. Kakor nam kaže slika, posneta na ladji, sta se Francoza prav dobro počutila v nemški družbi.

Za spomladansko zdravljenje

čiščenje krvi in pri slabi prebavi uporabljajte znani PLANINKA-CAJ BAHOVEC. Pristen je le, če nosi:

1. zaščitni žig, — 2. ime proizvajalca: Apoteka Mr. Bahovec, Ljubljana, — 3. paket mora biti vezan in plombiran.

Torej za spomladansko zdravljenje samo pravi:

„PLANINKA-CAJ-BAHOVEC“ iz Ljubljane.

Reg. pod Sp. br. 96
od 8. II. 1932

To je pogled na Chicago v plamenih. Skoro dva dni je gorela četrt okoli mestne klavnice; stvilo uničenih poslopij cenijo že na 1500. Ranjenih je nad 1000 ljudi. V hlevih, kjer je čakalo na smrt na tisoče goved, so se odigrali strašni prizori.

KAJ JE NOVEGA

Denuncijanti

»Novine« priobčujo o ovađubih ali denuncijantih daljši članek, iz katerega posnemamo:

»Da bi bolje videli v dušo ovađubov, se vprašajmo: Zakaj nas denuncirajo? Vzroki so različni. Nekateri hočejo s tem merodajnim povedati, kako so samo oni dobri državljani. Pokazati hočejo oblasti in javnosti, da so boljši kot drugi ljudje. Njih krivična sodba diši po samohvali in s tem je podvojen njihov greh. Drugi denuncirajo iz navade. So črnogledi; pred njimi je vse temno, celo topli solnčni žarki. Tak človek »sodi«, pa sam ne ve, zakaj. To so veliki otroci, ki ne zaslužijo, da se pameen moč razburja zaradi njihovega praznega govorenja. Imamo pa tudi take ovađube ali denuncijante, ki bi s svojo krivično sodbo radi škodovali bližnjemu, sebi pa koristili ali z denarjem ali pa z dobro službo. Taki ljudje so zverine v človeški družbi in sicer tembolj

nevarne, čimbolj nedolžne se delajo. To so tisti ljudje, ki Gospoda samo zato niso prodali, ker je to delo že opravil svetopisemski Juda. Najbolj žalostna družba denuncijantov pa je tista, ki meče blato na bližnjega zato, da bi zakrila grehe svoje nečastne preteklosti. O, mi poznamo v državi ljudi, ki so nekdaj živeli, umirali in krepko denuncirali za bivšo državo, danes pa bi radi sodili nas.

Proti denuncijantom je borba težka, ker jih najdeš med siromaki in bogataši, med preprostim narodom in med šolanimi ljudmi. Dobro se znajo skrivati. Pa jih vendar lahko spoznamo: nestanovitni so. Obračajo plašč po vetru. Imajo dober nos, izvohajo bližajočo se spremembo in navadno pravočasno pridejo k tistim, ki imajo oblast in — bogastvo. Kako že pravi stari nemški pregovor? »Največji lump v celi deželi je in ostane — denuncijant.«

To je pa zopet res

»Kmetijski list« piše: Osebnost prijateljske zveze in tudi strankarska disciplina so res prav lepe reči, ampak še lepša je javna morala, ki mora veljati ne samo v zasebnem, ampak tudi v javnem življenju. S prikrievanjem vzbujati videz, da je pri nas vse v najlepšem

redu, ne bo nikogar rešilo. Če ne bomo znali iz lastne naravne notranje sile zdraviti in iz svoje srede korenito iztebiti vse, kar pri nas ni v redu, bomo podobni bolnikom, pri katerih vsa mazila in lepčila ne morejo prikriti, da gnijejo pri živem telesu!

ZAHVALA

Potrpujem, da sem kot pogorelec prejel od gosp. župnika pri Sv. Juriju ob Ščavnici »Domoljubovo« podporo v znesku 1000 Din — (tisoč dinarjev).

Sv. Jurij ob Ščavnici, 29. aprila 1934.

Fran Kocuvan l. r.

posestnik v Sovjaku 53.

OSEBNE VESTI

d 25 let že služi v Jugoslavanski tiskarni, večino let kot stereotiper g. Jakob Stefančič. Tudi naš »Domoljub« gre vsak teden skozi njegove roke. Bog ohrani gosp. jubilara zdravega in čilega še mnogo let!

d 80 let je doživel vzorni čebelar Virijent Jakob v Olševku pri Kamniku. Bog ga živi še mnogo let!

d Za novega načelnika ljubljanskega državnega pravdnštva je postavljen dr. Viljem Lavrenčak.

d Za profesorja živalstva in rastlinstva na kneževškofski gimnaziji v St. Vidu na Ljubljano je imenovan gosp. Anton Moder.

d Umeščeni so bili: Karel Žužek, župnik pri Sv. Trojici nad Cerknico; Ignacij Skobe, župni upravitelj v Robu, na to župnijo; Franc Zabret, župnik v Kovorju, na župnijo Bled; Jernej Kovič, župni upravitelj v Polniku, na to župnijo; Anton Rovtar, kaplan v Leskovcu, na župnijo Motnik.

d Podeljeni sta bili župnijski Brusnice Alojziju Lundru, kaplanu v Crnomlju, in Kovor Francu Vavpetiču, kaplanu v Senčurju pri

Kranju. — Imenovana sta bila za ekskurendo-upravitelja: Viktor Švigelj, župnik na Blokah, za Sv. Trojico nad Cerknico, in Jožef Hartman, župnik v Križah, za Kovor.

d Težko operacijo je prestal v ljubljanskem Leonišču šenturski župnik gosp. Ivan Piber. Se priporoča v molitev.

DOMAČE NOVICE

d Papežev avucij gosp. Felleggrinetti je bil te dni v Radečah pri Zidanem mostu, kjer je v zavodu usmiljenih sester maševal na čast svete sestre Ludovike Marilac.

d Jugoslavanska strokovna zveza, krščanska delavsk. organizacija, praznuje te dni 40 letnico svojega delovanja. Za lepi jubilej ji želimo, da bi v vztrajnem delu, slonečem brezkompromisno na katoliških načelih, razširila svoje vrste med našim delavstvom do one moči, ki ji gre.

d Redni občni zbor profesorskega društva se je vršil preteklo nedeljo v Trgovskem domu v Ljubljani. Za predsednika je bil ponovno izvoljen profesor Grafenauer.

d Okrog 20.000 ljudi se je zopet zbralo na praznik Marije Pomočnice na Rakovniku pri Ljubljani.

d Ljubljano je obiskalo lani 86.000 tujcev s približno 300.000 prenočninami. Če je vsak tujec trošil na dan le 50 Din, so pustili tujci v Ljubljani okoli 15 milijonov Din.

d 1189 otrok je bilo letos birmanih v mariborski stolnici.

d Posebno odposlanstvo k vladarju. Zagrebški »Jutarnji list« poroča: V mestni posvetovalnici se je vršila seja odbora gospodar-

skih organizacij in Društva Zagrebčanov pod predsedstvom dr. Tome Cuculića zaradi sarrajnskega sprejetja novega zakona o mestih. Na tej seji so sestavili spomenico, ki jo je posredno odposlanstvo Zagrebčanov poneslo vladarju, senatu in parlamentu.

d Novo tvornico modre galice in žvepla ustanove v Dedinju pri Krutevcu. To bo in druga tvornica te vrste v Jugoslaviji. Prva takšna tvornica je v Subotici, ki more proizvesti na leto 800 vagonov modre galice in žvepla.

d Nekaj za kadilce. Monopolska uprava je sklenila izdati za XIV. ljubljanski velesojem od 30. maja do 10. junija posebno vrsto »Vardar« in »Drina« cigarete, ki se bodo prodajale poleg vseh naših specialitet v sejamski tržnici za obiskovalce velesoja. Omenjene »Vardar« in »Drina« cigarete se bodo prodajale v škatlicah po 20 kom. za ceno, ki velja za navadne »Vardar« in »Drina« cigarete, v trafiki na sejmišču.

— Pri težkočah v želodcu, gorečici, zmanjšani slasti do jedi, zaprtju črevesa, pritisku na jetra, tesnobnih pojavih, tresenju udov, zaspanosti, povzroči čišča naravne »Franz-Josef« grenčice točno polnjenje v zaostali prebavi. Zdravniška sporočila iz tropičnih dežel hvalijo »Franz-Josef« vodo kot važno pomožno sredstvo proti grizi in obolenju želodca, ki nastopa v družbi mrzlice

d 70 brezposelnih šoferjev je v Sarajevu d Zdravilišče za železničarje hočejo sezidati na Avali pri Beogradu. Oblastna uprava je določila v ta namen 6 milijonov Din.

d V Kozarjah pri Dobrovi je pogorela poslopje, v katerem se je nahajala parna žaga, last Jakoba Trobca. Leseno poslopje in strojni naprave je ogenj uničil, širjenje požara na druga poslopja so pa preprečili.

d Bolgarskih zdravnikov ne bo v Ljubljano. Iz Zagreba so se vrnili naravnost domov v Bolgarijo. Državni preobrat.

d Banska uprava je razveljavila odlok o razpustu prosvetnega društva v Crensovcih.

d Veliko vodno električno centralo zgrade v Sarajevu in sicer 18 km od mesta. Imela bo 7000 konjskih sil in bo veljala 30 milijonov Din.

d Zopet vpstavljen promet. Na banovinski cesti Radmirje—Ljubno—Luče—Solčava—Logarska dolina, katero je v marcu letos razdejala poveljen, je promet s 15. majem t. l. zopet vpstavljen tudi za avtomobile; treba je le na nekaterih mestih malo previdnosti.

d Narodna skupščina se sestane v Beogradu, dne 6. junija.

d Vodovod so slovesno otvorili in blagoslovili v nedeljo 21. maja v Praprotni vasi pri Velesovem.

d Nekoliko pomote. V belgajskem listu »Pravdi« piše neki Rade Drainac sledeče: »V Rusiji so batine odpravljene. Proti obsojenecem se postopa lepo, šlovesno.« — Gospod Drainac se je nekoliko zmotil, zakaj, ravno te dni priobčujejo vsi svetovni listi članek znanega časnika Brikeja, ki pravi: V Harkovu so leta 1930 postavili boljševiki cvet ukrajinskega izobraženstva pred puške. Pobili so jih 1500. Zadnje leto so pregnali klanec v sibirski stepe 200.000 kmetov iz Ukrajine, tiste pa, ki so še ostali doma, mučijo z gladom.

d Novo avtomobilsko cesto zgrade od Beograda do Subotice. Kdaj pride Slovenija na vrsto?

d V »Glasniku beogradske nadbiskupije« čitamo pritožbo slovenskega očeta sledečo

vsebine: Zelo me skrbi
kadar slišim, kako se moji otroci med seboj ne znajo več po slovensko pogovarjati. Čez dan so v šoli, ob prostem času skupaj z otroci, ki ne znajo ne besedice in tudi čisto nič ne razumejo slovensko, pa se otroci počasi nalezajo neke mešanice v govorjenju, ki ni za nikamor. Ali se ne bi dalo v šole za naše otroke uvesti vsaj par ur slovenščine na teden? Se molitev jim ne bo šla več iz srca, ko se v šolah čisto drugače učijo, kakor pa doma. Naj se vsi katehetje potrudijo, da bodo otroci vsaj molitve znali v materinem jeziku. Slovenci pa čisto vse v slovenskem, saj je slovenščina vendar državni jezik! Če ne, bomo morali misliti na privatni tečaj iz slovenščine in še na privatno poučevanje najglavnejših molitev in resnic iz katekizma!

d Prometa so izročili novo 8 km dolgo železnico Kosovo polje—Priština

d Odobren je proračun ljubljanske trgovske in obrtne zbornice. Izkazuje 3.165.000 Din dohodkov in 2.994.000 Din izdatkov.

d Urejevalna dela na Savinji v celjskem okraju se bodo v kratkem nadaljevala. Iz državnega fonda je določenih 190.000 Din, iz banovinskega pa 130.000 Din.

d 114 poslancev in senatorjev je priredilo potovanje ob naši jadranski obali. Upamo, da bo po tem potovanju zanimanje za naš Jadran bolj vidno v naši gospodarski politiki.

d Vodno zadrugo so ustanovili v loški dolini. Potom zadruge hočejo doseči ureditev potokov Obrha in Golobine.

d Tudi Slovenska šolska matica je podala dne obračun svojega letnega delovanja. Za predsednika je bil zopet izvoljen vseučil. profesor dr. Osvald.

d Nov posvetovalni odbor. Kmetijski minister je izdal uredbu o kmet. posvetovalnem odboru. Uredba določa: Pri kmetijskem ministrstvu se v svrhu pospeševanja kmetijstva ustanovi kmetijski posvetovalni odbor, ki bo dajal ministru nasvete in mnenja v kmetijskih zadevah. Posvetovalni odbor bo sestavljen iz 15 članov. Članom odbora, ki žive v Belgradu, pripada na račun dnevnic 200 Din za sejo, tistim članom, ki niso iz Belgrada, pa povrnitev potnih stroškov in 300 Din dnevnic.

d Nova trgovinska pogodba med Jugoslavijo in Bolgarijo je bila podpisana 24. maja v Belgradu.

d Nihče jim ni mogel več pomagati. V vasi Ljubogosti v bližini Sarajeva se je te dni odigrala strašna žaloigra. V kolibi, kjer je stanovala družina Jovanovičev, so ostali doma trije majhni fantki. Iz neznanih vzrokov pa je nastal v kolibi požar. Ker je bila koliba lesena, je bila naenkrat vsa v plamenu. Ubogim otrokom ni mogel nihče več pomagati. Vsi trije so zgoreli. Starši so našli le nekaj zogljenelih koščic.

d 60 ovac so podavili volkovi na Šar-planini.

d Za obiskovanje državnih šol določa takson zakon posebno šolnino, ki se odmerja na osnovi seštevka neposrednih davkov roditeljev in učenca. Šolski zavodi bodo odmerjali šolnino na podlagi uradnih potrdil, ki jih bo roditeljevim učencem izdajala davčna uprava. Da ne bo koncem počitnic navala, naj starši srednješolcev za dotična uradna potrdila že sedaj kolikovane vložijo prošnje s 5 in 20 Din.

— Pri boleznih sira in popenjenju žil, zapuženosti h krvavitvam in napadnih kapih zagotovo Franz Josefova grenčica lahko izpraznjenje črevesa brez vsakega nospa.

Revmatizem, išias
zdravi termalno kopelišče
DOLENSKE TOPLICE
Zdravniki: Dr. R. Rošič, dosedanjí šef-zdravnik Slatina-Radenci. — Penzija in kopeli: I. razred Din 35.—, II. razred Din 50.—, III. razred Din 35.—, — Julij—avgust Din 8.— pribitek. — Pošta Toplice pri Novem mestu.

NESREČE

d Zgorelo je gospodarsko poslopje posestnice Reze Pakič v Zgornjih Hočah nad Mariborom. — V Stanežičah pri St. Vidu nad Ljubljano so ugnili ognjeni plameni ostrešje Šiflerjeve knjižne in Zlebnikove hiše in hleva.

d Strelna je udarila v hlev posestnika Jurija Pesčarja na Libediški gori nad Mariborom. Zgorel je hlev, gospodarsko poslopje, dva skednja in šupa. — Strelna je švignila tudi v hišo posestnika Petra Ogrizka v Zlatoličju pri Ptuj. Poslopje je hitro pogorelo.

d Vlak je do smrti povozil 22letnega Pančiča Stankota na poti iz Kranja proti Smarjeti.

d Pri nabiranju rož je utonil Zvonko Hajek, dijak V. razreda realne gimnazije v Vraždinu.

d V kadi je utonil v Sarinju pri Mariboru mali Ivan Pfeifer.

d V Dravinji je utonil pri kopanju 11 letni Stefan Jurges z Majskega vrha pri Ptuj.

d Do smrti je ubila elektrika pri delu letnega zidarja Ivana Kokalja, na Pšati pri Sv. Jakobu ob Savi. Pokojnik zapušča šele nekaj mesecev poročeno ženo. Ostalim naše iskreno sožalje!

Trdoglavost in lenoba sta dve slabi svojsti.

Mnogo bi se dalo popraviti, če ljudje ne bi bili lani in trdoglavi. Tudi Vi ste taki! Vi dobro veste, da je Radenska slatina izvanredna pijača in zdravilna, da leži mnogo bolezní, dokler niso zastarele, pa vendar še do danes niste poslali Vašega naslova, da bi vam mogli poslati cenik za dobavo slatine, obširno brošuro o njej in kopalski prospekt. Vse to dobite brezplačno. Ne bodite apatični in še danes pišite ua naslov: Kopališče in zdravilišče Slatina Radenci, Slovenija.

NOVI GROBOVI

d Zvonovi pojo, da še nikdar tako. V Mariboru je umrl slovenski pisatelj, 71 letni Josip Kostanjevec. — V Zalem logu je preminul Franc Demšar, trgovec in posestnik. — V Catežu ob Savi je odšla v večnost 59 letna Barica Radaj, soproga posestnika in gostilničarja. — Na Bizeljskem je nenadoma umrla Terezija Balon, posestnica v Beli gorici. — Na Jesenicah je preminul 18 letni Emil Poženel. — Na Rakeku so položili v grob Terezijo Ševar. — V Dobrunjah je na veke zatisnil oči tesarski mojster Pavčič Lovrenc. — V Pobrežju je zapel mrtvaški zvon trgovcu Majheniču Ernestu. — V Savljah pri Ljubljani je zapustil solzno dolino Franc Dovč. — V Ljubljani so umrli: 82 letni Ivan Cerar, Rozika Zajec, roj. Peterlin in tobačna upokojenka Manca Sušterjeva.

Moštova esenca

»MOSTIN«. Z našo umetno esenco si lahko vsakdo z malimi stroški pripravi izborno, obstojno in zdravo domačo pijačo. — Cena 1 steklenici za 150 litrov 20 Din, po pošti 40 Din, 2 steklenici po pošti 60 Din. — Dobi se samo v

DROGERIJI KANC, LJUBLJANA

Židovska ulica in v »Nebotičniku«

— V Mariboru je umrl frančiškanski brat Stefan Skala, doma iz Semiča na Dolenskem, v starosti 57 let. Zadnjih 8 let je bil vrtnar v samostanu Sv. Trojice v Slov. goricah. N. p. v m. d Na Migalski gori, župnija Mirna, je umrla blaga žena Margareta Mrhar, roj. Bočaj, soproga posestnika, v starosti 66 let. Pokoj njeni duši!

RADIO

Program Radio-Ljubljana

od 31. maja do 7. junija 1934

Vsak delavnik: 12.15 Plošče — 12.45 Poročila — 13.00 Čas, plošče. — Četrtek, dne 31. maja: 8 Prenos cerkvene glasbe — 9 Versko predavanje — 9.30 Religiozne pesmi — 10 Poročila in religiozne plošče — 10.30 O 125-letnici Čele-kule — 11 Radio orkester — 12 Čas, plošče — 16 Naši ljudski odri — 16.30 Koncert pevskega zbora »Zora« — 20.30 Prenos iz Zagreba — 22 Čas, poročila, lahka glasba. — Petek, 1. junija: 11 Šolska ura — 18 Radio orkester — 18.30 Izleti za nedeljo — 19 Predavanje o reklamah — 19.30 Filozofsko predavanje — 20 Večer balad — 21 Prenos z velesejma — 22 Čas, poročila — 22.15 Beethoven. — Sobota, 2. junija: 18 Prizori iz narave — 18.30 Intervju z Niko Pirnatom — 19 15-letnica bojev za Koroško — 19.30 Zunanji politični pregled — 20 Nar. pesmi — 21 Radio orkester — 22 Čas, poročila — 22.15 Prenos z velesejma. — Nedelja, dne 3. junija: 8.15 Poročila — 8.30 Gimnastika — 9 versko predavanje — 9.15 Prenos cerkvene glasbe — 9.45 Prenos slavnosti iz Šabca — 12 Čas, plošče — 16 Kmetijska posvetovalnica — 16.30 Akademija — 20 Prenos iz ljubljanske opere. — V odmoru čas in poročila. — Ponedeljek, 4. junija: 18 Gospodinjska ura — 18.30 Westalija — 19 Radio orkester — 19.30 Zdravniška ura — 20 Plošče — 20.30 Prenos opere iz Belgrada. V odmoru čas in poročila. — Torek, 5. junija: 11 Šolska ura — 18 Otroški kotiček — 18.30 Plošče — 19 Radio therma Laško — 19.30 Zena v bolgarski književnosti — 20 Proslava Smetane in Dvofaka — 22.10 Čas, poročila — 22.30 Angleške plošče. — Sreda, 6. junija: 18 Radio kvintet — 18.30 O verstvih — 19 Radio orkester — 19.30 Literarna ura — 20 Violinski koncert — 20.30 Prenos koncerta Glasbene šole v Kranju — 22 Čas, poročila — 22.15 Prenos z velesejma.

NAZNANILA

n Jamnik pri Sečih. V soboto 9. junija bo na prijaznem Jamniku praznovanje sv. Primoža. Glavno opravilo bomo imeli ob 9. Prej bodo pa imeli vs. mašo Dupljani. Najbrž bo vmes še ena sv. maša. Vabimo bližnje in tudi bolj oddaljene prijatelje. Razgled z Jamnika je priznan lep in obširen: vsa Gorenjska leži pred teboj. Narava je prav v tem času najlepša. Pridite!

n Salezijanski zavod v Veržuju tudi letos sprejema mladeniče od 14. do 25. leta, ki čutijo pokliče za sodelovanje pri vzgoji mladine ali pri misijonskem delu v salezijanski družbi, kjer se pripravljajo, da postanejo duhovniki. Zavod je nalašč zato urejen, da omogoči zakasnelim poklicem temeljito in primerno šolanje. Vsa pojasnila dobite, ako pišete na Marjanišče v Veržuju, p. Križevci pri Ljutomeru.

n Absolventkam kmet.gospodinjskih šol! Vabimo Vas najviljudneje, da se gotovo udeležite sestanka, ki se bo vršil 10. junija ob pol 11 dopoldne v Kmetijski gospodinjski šoli »Marjanišče« v Ljubljani v svrhu razgovora o ustanovitvi organizacije absolventk kmet. gospodinjskih šol. Povabite na sestanek vse absolventke v Vaši okolici, ki se zanimajo za organizacijo!

— Pri motajah prebave, želodčnih bolečinah, zgagi, slabosti, glavobolu, migljanju oči, razdraženih žileh, nespanju, oslabelosti, nevolji do dela povzročiti naravna »Franz Josefova« grenčica odprto telo in olajša krvni obtok.

V vsako hišo Domoljubaj!

Groi Brinski je izpolnil 90 let

(Krka)

Pri hiši se pravi pri »grofu«, iz grofičkove hiše je doma in rojen je v kraju Brinje, od tod ime Brinski grof. Pravi, da se je nekdanjega korinjskega grofa hlapec priženil v Brinje in da je ime svojega gospodarja grofa prinesel s seboj. Tudi ime laškega »konte« so Korinjeci spremenili po svoje, tako da imajo gospodarja »priimkom Kenté. Naš stari grof je še vedno dobre volje, vesel in zgovoren. Najrajši govori o svojih vojaških letih. Zal mu je, zakaj ni ostal pri vojaki! Pokazal mi je svoj »abside«, pisan že skoraj pred 60 leti.

Ta stari papir pravi, da je Anton Zaletel služil pri vojakih »sveto in junaško dolgih 12 let, 9 mesecev in 27 dni, torej ni imel skrajšanega roka. Bere se tudi, da se je udeležil vojske leta šest in šetdesetega. Rad pripoveduje, kako je bilo v Veroni, Padovi, Vicenci, Benetkah. Nostiti sme tudi vojno svetinjo z napisom 8. decembra 1873, kakor je videti na sliki. Tudi na tlako se hodil kositi na Javhe, na

Grandovko, delat po njivah na Cušperk in drugod. Tudi mubasti, pravi, da so bili takrat tlačani: koruzo so sadili pri Cušperški graščini, pa jim je bilo rečeno: ko boste vso koruzo posadili, greste lahko domov, sem vam že cel dan zapisal. Ta, ki je koruzo po jameah nametaval, je vsul v vsako jamico kar celo pest, samo, da smo šli prej domov. Tudi spreten čevljar je bil naš grof, kar po tri pomočnike je imel, da je hodil z njimi po hišah šivat. Prej so podplate le šivali, grof se je pa pri vojaki naučil, da je podplate s klinci zbil. Ko je za prvo sv. obhajilo s klinci zbil podplate zdaj že staremu trebanjekemu Koščaku, mu je njegov oče rekel: Ti, fant, če taki čevlji ne bodo držali, glej, da mi jih boš plačal! — Da bi si hišo postavil, mu je Cušperški graščak ponujal zemlje, kjer bi hotel in kolikor bi hotel, pa grof zemlje ni maral, šel je rajši za 6 let v Ameriko. Tudi za košnjo se ni nobenega ustrašil, vsakega je pustil daleč zadaj. Rad je šel za pogrebniha, pravi, da nobeden iz vasi ni znošil toliko sovaščanov na pokopališče kakor on. Z ženo, ki je imela dote 40 starih goldinarjev, si je postavil majhno bajto, kjer živi še zdaj, bolj v revščini. Največje veselje ima stari grof z »Domoljubom«, če mu Režka prinese kakšno številko odkod iz vasi. Prebere jo brez očal, od prve do zadnje črke. Zelo bi starega grofa razveselilo, če bi mu kdo »Domoljuba« naročil.

VINA

prvovrsta po najugodnejših cenah kupite pri CENTRALNI VINARNI v Ljubljani

Nekdanji župan v New Yorku gosp. Jimmy Wilker je postal najprej dopisnik nekega ameriškega lista v Londonu. Zdal pa se je dal za igralca. Agent nekega newyorškega gledališa je sklenil z njim pogodbo za razne nastope. Za filmsko vlogo bo prejel 150.000 dolarjev, za pol leta igranja na nekem odru 240.000 dolarjev in za 13 predavanj v radiu 65.000 dolarjev. Služil bo dolarje pač z imenom nekdanjega newyorškega župana.

MED BRATI V TUJINI

Iz Holandije.
(Nieuwenhagen.)

Tu je po dolgi in mučni bolezni umrl Ti Skrebanje, rodod iz Hrastja pri Litiji. Zaposla ženo in pet neposkrbljenih otrok. Ob grobu se je poslovil od njega predsednik r. k. Nar. zveze g. Jožef Videc. Naj bo rajnemu lahka tuja zemlja. — Ko smo v »Domoljubu« brali o zlati poroki na Raki, se ob tej priliki tudi na Holandskem bivajoči raški farani pridružujemo čestitkam: Tomažinovemu stricu in teti želimo še mnogo srečnih, zdravih in veselih let. Bog daj, da bi se zdravi še enkrat videli. — Izseljenci z Rake na Dolenjskem.

Zlata poroka in drugo.
(Hamborn na Nemškem.)

Zlato poroko sta obhajala v tujini, ki jima je postala drugi dom, Janez Gregorin in Uršula, roj. Udovč. Izmed 11 otrok jih jima živi še pet!

Oba jubilanta sta še trdna in zdrava. Gospa Uršula je delavna članica Bratovščine sv. Rožnega venca. Bog ju ohrani še mnogo let! — Srebrno poroko sta obhajala zakonca Franc in Frančiška Testan, doma iz D. M. v Polju. Ob enem se je poročila njuna hčerka Marija s Stan. Golarjem. Na mnoga leta! — Umrla je 13-letna Pavla Strnad, doma iz D. M. v Polju, vzorna in splošno priljubljena deklica. Naše sožalje! — Umrla je Marjeta Drole, roj. Korošec, iz Tuhinja pri Kanjniku. Rak na prsih ji je povzročal grozne bolečine, ki jih je vdano prenašala. Dočakala je 66 let. Bog bodi tolažnik možu in otrokom, umrli pa bogat plačnik!

Bolgarski vojni minister general Zlatev ima nagovor na višje častnike, zbraue na dvorišču vojnega ministrstva. Informira jih o izvršenem državnem prevratu.

Po proglašitvi obsednega stanja v Bolgariji ni smel nihče na ulico. Ženske, ki so hodile nakupovat blago v trgovine, so spremljali vojaki.

PO DOMOVINI

Razne novice

(Bašinja vas)

Lansko leto je tukaj umrla vdova Marjeta Zlogar in zapustila posestvo svojemu sinu, ki je bil v Ameriki nad 25 let. Preden pa je bilo posestvo prepisano na sina, je tudi on umrl v Ameriki. Sedaj so sorodniki ozir. dediči posestvo prodali na javni dražbi. — Na binkoštno nedeljo je imelo novo ustanovljeno gasilsko društvo na Suhorju veselico, ki je nad vse pričakovano dobro uspela. Se ne pozna še kriza! — Dne 22. maja sta se poročila Leopold Kraševac in Režika Ambrožič. Ženin in nevesta sta bila člana Marijine družbe in cerkvena pevca. Bilo srečno! Najbolj značilno je, da se je vsa »ohot« izvršila podnevu. S tem je prebit belokranjski led, ker dosedaj bi bilo gorje za onega, kdor ne bi hotel imeti »ohote« po cele noči, dasi so vsi, ki hočejo ljudem dobro, to razvado vedno grajali. — Dne 23. maja so se oglasili uzmoviči v vinski kleti M. Kraševca. Odnesli so precej vina in orodja. Pokradeno je bilo že večkrat in skoraj vsak pravi, da ve za tatu, a se ga ne upa izdati, češ, da bi potem še huje nastopal. Upamo, da se tišek enkrat le vjame. — Letos je trta nastavila zelo malo grozdja, a tisto utegne biti zelo dobro, ker je prav zgodaj začelo rasti in že evete.

Za povzdigo živinoreje

(Stari trg pri Ložu)

Vpisovanje krav v rodovnik je imela pred kratkim selekcijska zadruga. Prignanih je bilo veliko krav, med katerimi so bile nekatere po eksterierju prav lepe in po mlečnosti prav dobre. V letošnjem letu se je pokazal lep napredek. Velikega pomena je ta zadruga organizacija za naše kmetovalce, ker tu kmetje sami med seboj tekmujejo za večjo in boljše izbiro mlade živine in za večjo produkcijo mleka. Pravi napredek, tako v živinoreji kakor v mlekarstvu pa se bo pokazal le takrat, kadar bomo na svojih travnikih pridelali zadosti dobrega sena. Le

na podlagi dobrega travništva je pričakovati napredka v živinoreji in mlekarstvu. Opozorjamo na občni zbor te zadruge, ki bo 10. junija t. l. ob 8 zjutraj v občinski hiši v Starem trgu.

Misijon

(Semič)

Dne 13. maja se je pri nas pričel sveti misijon, katerega so vodili očetje jezuitje iz Ljubljane. Misijona so se Semičanje udeleževali polnih devet dni v največjem številu. Ob tleh zjutraj so že stali nekateri pri spovednicah in mnogim se je pripetilo, da so bili ob tleh popoldne še tešči. Pa jim ni zmanjkalo potrpežljivosti. Sv. obhajil se je razdelilo čez pet tisoč. Najlepša točka v misijonskih prireditvah je bila večerna procesija z Najsvetejšim z lučkami. Semiške hiše so bile lepo razsvetljene. Kako je bil misijon župljanom zaželen, je prav posebno pokazal njegov zaključek na binkoštni ponedeljek opoldne. — Hvala Bogu za milosti in misijonarjem za trud.

Iz zagrebške torbe

(Zagreb)

Z veliko slovesnostjo praznujemo materinski dan tudi v Zagrebu. Posebno lepa je bila prireditev ob tej priliki, ki so jo dale »Križarice« v Jeronimski dvorani. Slovence nismo imeli lastne prireditve v proslavo materinega dneva, pa je vendar ena prireditev, kjer je postajalo malce slovenskega solnce. Bilo je to »Pri opaticah«, kjer je nastopila v slovenski narodni noši pridna učenka Ivanka Borovnikova in zapela »Gor čez izaro...« Malo je bilo našega, a je bilo to tako lepo, da je od vse prireditve bilo najlepše. — To nedeljo se pa s prireditvijo »Našega doma« zaključuje letošnja sezona slovenskih prireditev. — Pretekli teden je kronika samoumorov imenovala tudi slovensko dekle iz Trbovelj. Ko je bil slovenski misijonar v Zagrebu je ni bilo blizu. K svetemu Roku tudi ni prihajala, čeprav ji je

bilo le par sto metrov daleč. — Teta Nikolaja, sirotinska mati zagrebških cirkuških otrok, je še vedno bolna. Otroci jo komaj čakajo. — Pa »preroka« imamo v Zagrebu, Slovenca, iz Premurja. Po poklicu je krojač, pa pravi, da ga Bog kliče domov, kjer bo imel še nova razodetja. Pravi, da mu je že marsikaj razodetega. Le povedati neče nič. Vse bo povedal tedaj, ko bo sodni dan. Tega pa so si »adventisti« skoraj v nadi. Zato je odšel sedaj domov, da se na ta dogodek spodobno pripravi. — Tudi Židje imajo svojo zgodbo! Pač židovske vrste. To je zgodba o 22.000 Din, ki so bili pri njihovi verski občini poverljivi. O tem je v Zagrebu prav veliko govorjenja in tudi pisanja. — Pa naj še eno tako pristavimo: o nekem advokatu, ki je vodil pravdo za vsoto 100.000 Din, pa je računal pravdne stroške na 120.000 Din. Advokaturu so mu že odvzeli, pa še lepo nagrado so mu prisodili.

Usahnlo je življenje

(Gomila pri Beli cerkvi.)

Sredi cvetočih, s soncem obsijanih polj, med pisanimi travniki, se je vil na binkoštni ponedeljek tih, zelen sprevod proti Gradškemu polju. Priplaval je temen oblak in zakril svetlo sonce. Culo se je le ihtenje in klic šestih majhnih otrok: Atal! Atal! — Težke kepe zemlje so zamolklo padale na krsto. Pokrile so za vedno, komaj 40 letnega Boštjana Peterlina iz Gomile. V mladih letih je delal v Ameriki, pustil je v tujini vse svoje moči. Izčrpan se je vrnil v domovino. Še tu je delal, dokler ga ni napadla jetika. Pokojni je bil povsod vnet zagovornik vsega, kar je dobrega, krščanskega in domačega — slovenskega. Kristus Kralj, ki je vedno kraljeval v njegovi družini, v njegovem privatnem in javnem življenju, naj mu podeli večno plačilo, zemlja pa, ki sme vse pokrili s cvetjem, naj mu bo lahka!

Poroka

(Vodice)

Pretekli četrtek se je poročil g. Jožko Jeraj z gđ. Jerico Trampuševico iz Utika. Novoročenca sta iz strogo krščanskih, poštenih družin in člana naših katol. organizacij. Ženin se je svoj čas zelo udeleževal

KRIŽEV POT

(Nadaljevanje.)

Potem je molila samo zanj in posvetila njegov ščit na lastnem oltarju, z lastnimi besedami, z vsem svojim strastnim srcem, v katerem je plala kri njenega pradedca, ki je po mnogem bojevanju in po mnogi ljubezni umrl v puščavnikovi celici, in kri sina, ki ga je imela pozneje roditi, ki so mu ljudje nadeli ime Levosrčni.

Vsa bleda je takole molila:

»Vsegamogočni Bog, ki si nad vse pravičen, ki si resnica in ki zapoveduješ dobro in prepoveduješ slabo, pomagaj mi, da se odrečem onemu, kar mi je najdražje v življenju. Čuj me, o Bog, mene pregrešno žensko in imej usmiljenje z menoj! Čuj me, o Bog, in dodeli, da bo rešena duša tega moža, akoravno sama poginem!

Gospod Jezus Kristus, vseusmiljeni in dobri, pred Tebe prinašam svoj greh in za trdno obljubljam, da bom zvesta in da se odpovem svojim slabim željam in mislim! Čuj me, o Kristus, mene pregrešno žensko! Tebi in v čast Tvojega presvetega kralja posvečujem tega zvestega moža. Blagoslovi ta njegov ščit, da bi bil med njim in njegovimi sovražniki; in prav tako njegovo orožje, da bo lahko varno hodil pred našo vojsko, rešil mnogo možakov in nas povedel do Tvojih svetih krajev v Jeruzalemu! Obdaj ga z milostjo, navdaj ga z močjo, razsvetli mu srce. Usliši me in mi

pomagaj, o Kristus, meni pregrešni, ljubeči ženski!

Sveti Duh božji, Stvarnik in Tolažnik, dodeli, da Tvoji čisti darovi navdajo tega moža s čistim srcem, da mu ne upade pogum niti v življenju niti ob smrtni uri. Čuj mene, pregrešno žensko, Ti, ki z Očetom in Sinom, živiš in vladaš na vekov vekov!

Ko je izmolila, je klečala še nekoliko časa in pritiskala povešeno glavo ob sklenjene roke tako, da so jo bolele. Hudi in težki so bili ti trenutki zanjo; bila je odločena, da naredi slovesno obljubo; saj je med seboj in svojo ljubeznijo videla mejo vere in spoštovanja pred svojo lastno častjo.

Ko je slednjic vstala, je zopet vzela ščit, poljubila križ na njem, in njene ustnice so naredile majhno znamenje križa na zlatem prostoru.

»Nikdar ne bo izvedel tega,« je rekla sama pri sebi, ko se je ozrla, »vendar mislim, da ga na tem kraju ne bo predrila nobena pušica in nobena sulica.«

Iznenada si je pozelela, da še enkrat, mnogokrat, tisočkrat poljubi ščit, kakor da bi mu njene ustnice mogle podeliti desetkratno obrambno moč. Ko se je pa spomnila na svojo molitev, je opustila svojo namero; nesla je ščit od oltarja v šotor in ga postavila ob mizi pokonci.

Čez nekaj časa je Ana odgrnila zaveso, obstala ob vhodu in Gilbert je stopil v šotor.

Vljudno se je priklonil vendar ne ponižno, potem pa je stal visoko vzravnano, še ves

bled od bolečin in ostrega pogleda, kakor bi se premagoval. Kraljica je izpregovorila hladno in razločno:

»Gilbert Warde, rešili ste mi življenje in vrnili dar, ki sem ga vam poslala. Zdaj sem vas poklicala, da vam dam dvoje stvari, Eno lahko odrečete, drugo pa ne morete zavrniti.«

Ozrl se je nje in pod njeno zunanjo hladnostjo je videl nekaj, kar še ni bil nikdar poprej opazil — nekaj božanskega ženskega, kar ga je bolj ganilo kot tistikar njen dotikljaj. Čutil je, da ga je privlačila k sebi, dasi se je zgodilo sedaj proti njeni boljši volji. Obšel ga je strah in se vznevoljil na samega sebe.

»Gospa,« je rekel precej hladno, »ne potrebujem nobenega vašega daru, da bi ž njim otrovali svojo dobro hvalo.«

»Gospod,« je odgovorila Eleanor, »v časti, ki sem jo vam namenila, ni nobenega žela. Izposodila sem si vaš ščit — častitljivi ščit vašega očeta — in zdaj ga vam vračam, da bi nosili vi in vaši potomci moj akvitanški križ v spomin na svoje dejanje.«

Vzela je ščit in ga resnobno iztegnila proti njemu s pogledom; in ko so se njene oči ozrle na ščit, so zrle na mesto, ki ga je bila poljubila. Gilbertu se je izpremenil obraz; bil je ganjen. Pokleknil je na eno koleno, da sprejme ščit in glas mu je drhtel.

»Gospa, nositi hočem ta grb zaradi vaše milosti in spomina in prosim Boga, da bi ga mogel častno nositi jaz in mojih sinov sinovi za menoj.«

pri bvišem Orlovakom odseku. Dragi Joško! Mi fantje Vodniki, Troji oči prija-
telji, se ti na tem mestu najlepše zahvalimo
za delo in trud, ki si ga imel v naših orga-
nizacijah. Želim ti kar največ sreče in
božjega blagoslova! — Bog živi!

† Helena Hafner (Godešič pri Škofji Loki)

Dne 22. maja je umrla 86 letna mati Helena
Hafner, najstarejša v župniji. Bila je dobra mati
šestim otrokom. Tri sinove ji je vzela vojna:
France je padel v Galiciji, Janez na italijanski meji,
Tone pa je bil žrtev prekega sode v Judenburgu.
Te izgube so pomenile za ubogo mater morje trp-
ljenja, toda vdana se je vedno v voljo božjo, kajti
bila je globoko verna žena. Njen pogreb je bil lep.
H grobu so svojo podporno članico spremili tudi
domači gasilci. Naj ji sveti večna luč!

Občinske zadere (Smlednik)

Pri nas se je svoj čas precej govorilo, da prej-
žnji naš župan ni imel občinskih računov v redu.
Preiskava banske uprave je pa sivar pokazala v
drugačni luči — računi so bili čisto v redu. Še več!
Prejšnji župan si je moral celo s tožbo pomagati,
da svoj denar, ki ga je za občinske stvari založil,
dobi nazaj. — V nedeljo 3. junija imamo v naši
občini ponovne občinske volitve, ker je prejšnje
upravno sodišče razveljavilo. Zanimanje za volitve
je veliko, čeprav bi vsak moral iti na občinsko de-
sko gledat in brat, da bi vedel, da se bodo volitve
res vršile.

Cerkveni koncert (Dol pri Ljubljani)

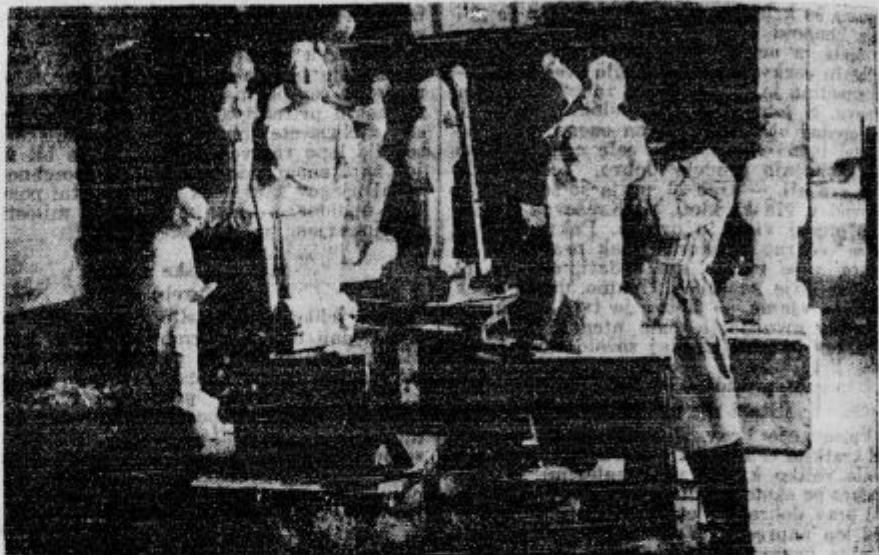
V nedeljo 10. junija bo ob 4 popoldne v farni
cerkvi, v svrhu kritja stroškov popravljenih orgel
koncert s sledečim redom: 1. Otvoritvena točka prof.
M. Tomec, slovesni preludij (Roeger), 2. Kristus
kralju (dr. Kimovec), 3. Sv. Cecilija (V. Vodopivec),
4. Vi oblaki (Železnik), 5. Noč božična (Sattner),
6. Jezusček na slami (M. Tomec), 7. Pod ojkami
(V. Vodopivec), 8. Očitjanja (A. Foerster), 9. Kri-
stus je vstal (St. Premrl), 10. Razveseli se kraljica
(Vavken), 11. Jezus pridi k meni Ti (Jos. Klemen-
čič), 12. Odprite se nebeški dvori (A. Jobst), 13.
Vabilo, evharistična (Šterbenec), 14. Z glasnim šu-
mom s kora (St. Premrl), 15. Oj solnični maj (M.
Tomec), 16. Slavite Marijo (Sattner), 17. Vsi zem-
ljani se sklonite (M. Tomec), 18. Ko v jasnem pasu

(Gr. Rihar), 19. Milostna Gospa (dr. Kimovec), 20.
Ave Maria (A. Foerster), 21. Kako si nam draga
(A. Mav), 22. Tvoji smo srco kraljevo, blagoslovna
(dr. Kimovec). Vijudno vabimo vsa sosednja pevka
društva in vse prijatelje nabožne glasbe, da se v
čim večjem številu udeležijo.

Is sadnjih dni. (Sostro.)

Prav izredno slovesnost smo imeli v nedeljo
— izmed 71 prvoobhajancev sta prejela prvo sv.
obhajilo Tišlarjev Štefko in Rekarjeva Slavka doma
na bolniški postelji. Duhovnika, ki je nabil sv.
Rešnje Telo, so spremljali prvoobhajanci, ki so na
domu bolnikov zapeli in molili kot v cerkvi. —
Izmed članov Prosv. društva sta se poročila Gaš-

peršič Janko z gđ. Pavlo Rozmanovo, in Bole-
Franc z gđ. Rozalijo Kebrovo. Društvo jima šeli
tudi na njihovem novem gledališkem odru. Tudi
dobre volje in požrtvovalnosti, kot so jo imeli na
Cerarškem odru in v društvu. — V petek je bil
pokopan daleč poznani tesarski podjetnik gospod
Lavrencij Pavlič, oče gostilničarja »Jergac«. Ena
najbolj znamenitih njegovih tesarskih del je tri-
movje za zvonove v zvoniku farne cerkve, ki je
čudovito mojstrsko izdelano za težke zvonove. Pa-
ur po pogrebu je Bog dal sinu malega Bogdana,
tako da je število družine ostalo neizpremenjeno.
— V Dobrunjah pa je umrla 12-letna Starčeva
Anica; dolgo časa je hiral, pa silno hrepelja
k Bogu, da bi že čim prej mogla vrniti iz nebes
ljubezen mami in atu.

Prizor iz ateljeja akademkega kiparja Fr. Goršeta. Gorše pravkar izdeluje štiri kipe iz karar-
skega marmorja. To so štirje svetniki Kancij, Kancijan, Kancijanila in Prot, naročeni za
mestno župno cerkev v Kranju. V ospredju je Gorše, ki izdeluje še detajle, v ozadju pa njegov
punkter Negode, ki s punktirko prenaša točke z modela na material.

Eleanor je za trenutek molčala, nato pa
je nadaljevala.

»Morda ga ne boste dolgo nosili, gospod,
je rekla in glas ji je bil manj trd in razločen,
»želim namreč, da mi storite še drugo veliko
uslugo, ki je tudi v očeh drugih ljudi častna.«

»Hočem storiti, kar je v mojih močeh.«

»Vzemite in izberite si sto mož, plemičev
in vojakov, ki imajo dobre konje; z njimi je-
zditve vedno en dan daleč pred vojsko, ogle-
dajte sovražnika in neprestano pošiljajte sele
do nas, kakor jih bomo tudi mi vam pošiljali;
jaz namreč ne zaupam tem grškim kašipolom
in vodnikom, ki jih imamo. Tako boste rešili
nas vse poraza, kakor je v gorah doletel nem-
škega cesarja. Ste pripravljeni to storiti?«

Gilbertu se je razjasnil obraz; zavedal se
je, kakšne nevarnosti ga čakajo in kakšna
čast je taka naloga.

»Zvesto hočem to storiti, tako gotovo, ka-
kor mi Bog pomaga!«

Hotel je vstati, toda kraljica je govorila
dalje.

»Gospa Ana,« je rekla, »podajte mi akvi-
tanski meč!«

Ana je prinesla veliki meč, ki je bil v za-
metasti nožnici in je imel križasti držaj ovit
z zlato žico. Kraljica ga je počasi izvlekla iz
nožnice, ki jo je podala zopet dvornici.

»Gospod,« je rekla, »podeliti vam hočem
viteško čast, da boste imeli ugled in veljavo
med možmi.«

Gilbert je bil iznenaden. Molče je povetil
glavo, pokleknil na obe koleni mesto samo na

eno in prekrižal roke. Kraljica je stala pred
njim z levico ob ročaju velikega meča, z des-
nico pa je naredila znamenje križa. Tudi Gil-
bert se je prekrižal, enako gospa Ana, ki je
pokleknila ob kraljičini levici; zakaj obred
je bil zelo slovesen. Nato je rekla Eleanor:

»Gilbert Warde, z ozirom na to, da prej-
mete sveti red viteštva iz mojih rok nepri-
pravljen, pomislite prej, ako imate mogoče
kak smrtni greh nad seboj, da ne bo ovire.«

»Pri časti moje besede, nobenega smrtn-
nega greha nimam na svoji duši,« je odgo-
voril Gilbert.

»Storite torej obljubo viteštva. Obljubite
pred Vsemogočnim Bogom, da boste živeli
pošteno in čisto življenje.«

»Živeti hočem tako, z božjo pomočjo.«

»Obljubite, da boste z vso svojo močjo
brani krščansko vero proti nevernikom, in
da hočete pretrpeti rajši smrt, tudi okrutno
smrt, kakor bi zatajili našega Gospoda Je-
zusa Kristusa.«

»Zvest hočem biti do smrti, tako mi Bog
pomaga!«

»Obljubite, da boste spoštovali ženske in
jih čuvali, da boste brani slabotne in da bo-
ste vedno usmiljeni do ubogih in zapostav-
ljani samega sebe za vse one, ki so v stiski in
potrebi.«

»Hočem z božjo milostjo.«

»Obljubite, da boste zvesti in vdani svo-
jemu vladarju.«

»Obljubljam, da bom zvest in vdan svoji
postavni kraljici in gospej Margareti, njene-

mu sinu in kraljeviču Henriku Plantange-
netu; tem mojim besedam je priča vaše
milost.«

»In položite roki v roke meni kot na-
mestnici vaše vladarice.«

Gilbert je iztegnil sklenjeni roki in kra-
ljica mu jih je ljubeznjivo stisnila; gospa Ana
je medtem še vedno klečala in držala veliki
meč.

»Polagam svoje roke v roke svoje vlad-
arice Margareti iz Angleške, ki sem njen po-
ložnik,« je rekel Gilbert Warde.

Eleanorine roke so bile mrzle kot led in
so se nekoliko tresle.

Nato je vzela veliki meč akvitanski, ga
vzdignila z desnico, dasi je bil zelo težak in
izpregovorila sledeče svete besede:

»Gilbert Warde, bodite zvest vitez v ži-
ljenju in smrti! Mislite na vse, kar je zveste-
ga, na vse, kar je čisto, na vse, kar je lju-
bezni polno, na vse, kar je dobrega imena;
ako je kaka čednost in ako je kaka hvala in
slava, vse imejte vedno v mislih — in izvr-
šujte jih ter živite in umrite zanje!«

Ko je končala, je položila meč s ploščino
na njegovo levo ramo, kjer ga je pustila ne-
koliko časa; nato ga je vzdignila in se z njim
še dvakrat dotaknila njegove rame; nato ga
vtaknila v dolgo nožnico.

»Gospod Gilbert, vstanite!«

Vstal je; vedel je, kaj se je še po obredu
moralo še zgoditi; in ni bil ogenj, ki ga je iz-
preletel, marveč mrzel strah. Kraljičin obraz
je bil blede kot mramor in krasen kot smrt. Z

Razkočnikov:

Strah ga je spreobrnil

Učiteljica Marija se je naslonila nekoliko nazaj in se nasmehnila. »Včasih človek stori dobro delo, pa komaj sam ve kdaj. Poglejte kmetijo sosedu Terana! Nekdaj je bila najbolj zadolžena in zanikrva v vasi, a danes je najboljša! In k temu sem mnogo pripomogla; le poslušajte:

Danes je ravno deset let ko sem se zvečer vračala okoli polnoči z neke seje, ki je bila v bližnjem trgu. Boječa nisem, a skozi gozdčič sem vendar vihrala kakor bi me podile same furije, saj veste, da dostojna ženska ponoči ne sme hoditi sama okoli, pa tudi sicer ni varno hoditi tako keono skozi gozd!

Jaz torej drvim skozi hosto, nebo je bilo nekoliko oblačno, a videlo se je le toliko, da sem lahko hitela po znani poti proti domu. Obklečena sem bila v popolnoma belo obleko, imela sem bel slamnik, bele nogavice in tudi bele čevlje. Ko hitim dalje, zagledam nekega človeka, ki mi prihaja nasproti in kar naenkrat pade na tla in prične kleče vzdihovati: »Moj Bog, strah prihaja! Kakšen duh je to? O Bog, pomagaj meni siromaku!«

Spoznala sem glas, bil je moj sosed, znan pijanec in babjak, ki je doma samo rohnel in pretepel ženo in otroke, a največ presedel v krčmi.

Že sem hotela sosedu krikniti, da sem jaz in ga pomiriti. Tedaj mi je pa švignila v glavo misel: »Dekle, molči in pojdi naprej! Vihraj dalje in kar mimo njega! Če te smatra za strah, ga bo morda to spreobrnilo in poboljšalo!«

Že sem hitela mimo sosedu, ki je klečal tam ob poti in samo vzdihoval, klical Boga na pomoč in molil. Ko sem bila že daleč proč,

sem se ozrla. Komaj sem razločila še postavbo, ki je še vedno klečala na tleh. Prišla sem domov in se hitro slekla ter legla počivat.

Čez nekaj dni je prišla k meni Teranova žena, ki mi je večkrat potožila, kakšen da je njen mož. Zdaj se je veselo smehljala ko mi je pripovedovala, da se je popolnoma spreobrnil. Vsa vas je že vedela, da je videl sredi hoste, ko je bila polnoči, plavajočega duha, ki je bil popolnoma bel in je vihral mimo njega.

Teran se je res spreobrnil. Tisto noč je naredil trdni sklep, da se bo poboljšal, če bo srečno minila nevarnost. In res se je poboljšal in ostal dober še nadalje. Kesneje sem že mislila povedati njegovi ženi, kdo je bil tisti strah, pa sem se premislila, kajti žena bi mu pač povedala in mož bi lahko spet zašel na kriva pota.

Še zdaj je Teran pameten človek in dober gospodar. Opomogel si je in vsa družina je srečna.

Po toči zvoni,

kdor se spomni zavarovanja šele tedaj, ko mu nad glavo zagori, ko ga pozdravlja smrt, a ga obkroža družina, ki bo brez njega berač, ko mu nezgoda onemogoči pridobitno delo, ko mu vlomilci odneso pol imetja in podobno.

Taki ljudje pač ne vedo, da prevzema naša domača Vzemajna zavarovalnica v Ljubljani vse take in še druge slučaje pod najpovoljnejšimi pogoji v zavarovanje. — Ko gre za zavarovanje, se obrnite na našo domačo Vzemajno zavarovalnico v Ljubljani.

Prostovoljna gasilska četa Kožljek priredi v nedeljo, dne 3. junija igro »Reveček Andrejček« (5. dej.) — v Gorenjih Otavah. Pričetek ob 3 popoldne. — Vljudno vabljeni!

DOBRO ČTIVO

k Berilo za mesec junij: Presveto Srce Jezusovo. Spisal Martin Jurhar, mestni župnik v Brežicah. Kakor je mesec majnik posvečen špurnicam, tako je mesec junij posvečen pobožnosti Srca Jezusovega. Priporočamo novo knjigo vsem onim, ki bi radi to pobožnost opravljali zase ali skupno, doma ali v cerkvi. Za porabnost te knjige priča dejstvo, da je morala letos iziti že v drugi izdaji, ki je vsebinsko in oblikovno še bolj izpopolnjena in polepšana. Pisana je zelo živahno, toplo, sveže in pristrčno. Obsega za vsaki dan primerno berilo s kratkim zgledom, ki vsi odkrivajo prelepe lastnosti božjega Srca in spodbujajo k zaupanju do Njega. Knjiga stane broširana 14 Din, lepo vezana v celo platno 20 Din, po pošti vsak izvod 3 Din več. Dobiva se po knjigarnah ali pa se naroči naravnost od: Uprave Glasnika prev. Srca Jezusovega, Ljubljana, Zrinjskega cesta 9.

k Kubična računica za okrogel, rezan in tesan les. Navaja kubično mero za vsako število hlodov in tramov. Sestavi Mirko Logar. Založila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani. — Cena vezani 45 Din. — Knjižica pa se dobi tud iz vsake vrste leca posebej. Tako imamo: Kubično računico za okrogel les. Navaja kubično metersko mero najprej za posamezne kose (hlode v premeru od 7 do 100 cm, ter dolžino do 11,5 m). V drugem oddelku so zbrane one mere, ki so v trgovini najbolj običajne in sestavljene na podlagi rezultatov za posamezne hlode iz prejšnjega oddelka, ki naj služijo kadar pride po več hlodov ene in iste dolžine in premera v prodajo, (torej od 1 do 100 hlodov v dolžini od 2 do 6 m in v premeru od 10 do 50 cm). Cena temu delu je 20 Din. Dalje se dobi posebej tudi Kubična računica za rezan in tesan les. Navaja kubično mero v čevljih, colah in metrih ter upošteva vsako število tramov (od dolžine 4 m do 15 m ozir. v čevljih in metrih). Ta del pa stane posebej 30 Din. Knjižice so vsakogar, kdor kupuje in prodaja les, nujno potrebne. Je to praktičen kubični računar za vse potrebne mere in vsako število hlodov in tramov. Noben kmetijski gospodar in lesni trgovec ne sme biti brez te računice, ako želi dobičkanosne kupčije.

V vsako hišo »Domoljuba«!

in bi šli z njim v ogenj in smrt. V kraljičini vojski se je tudi razširila zavest, in od tod po ostalih francoskih četah in dalje med Nemci, Poljaki, Čehi, da je vse dobro šlo, kadar je vojska hodila po poti, ki jo je bil izbral Gilbert; imeli so vedno dovolj vode, krme za konje, živeža in dobro taborišče. Nasprotno pa so morali prenašati lakoto, žejo in mrz, kadar so morali hoditi po poti, ki sta jo določila kralj in cesar.

Vojski so začeli govoriti med seboj: »To je pot gospoda Gilberta in danes je svetek,« ali pa: »To je kraljeva pot; danes imamo petek.« Ob Gilbertovih dnevih so spetoma prepevali in radostno korakali, in njegovo ime je odmevalo med brezskorničnimi vrstami kakor glas veselja. Zaradi tega se je priljubil mnogim vojakom, ki ga še nikdar niso videli, in naposled pri večini vojakov.

Tako so koncem koncev dospeli do Efeza močno utrujeni in z nekoliko bolniki. Cesar Konrad je bil močno bolan, dasi je bil eden najčvrstejših. V Efezu je našel še le grškega cesarja, ki so prišli tja po morju in ga prosili, da naj se z vsemi vojski vrne preko morja v Carigrad, kjer naj ostane ostali del zime, spomladi pa se preko morja zopet napoti proti Siriji. Tako se je tudi zgodilo; Nemci so bili zaradi svoje poti in svojih porazov zelo potrti in izmučeni, in vojske kralja in kraljice so odrinile brez njih naprej do velike ravani ob reki Meander, kjer so se utaborili, da praznujejo Božič s slovesnimi zahvalnicami, ker so srečno tako daleč dospeli.

(Nadaljevanje.)

razprostrtimi rokami je naredila proti njemu eno stopinjo, položila desnico na njegovo levico, in levico pod njegovo desnico; objel jo je. Nato je hladno poljubila na lica moža, ki ga je ljubila, samo enkrat, po navadi kraljev, in on je poljubil njo.

Stopila je nazaj in njune oči so se srečale. Mnogočesa se je spomnil in mislil, da bo videl v njenem obrazu zlo senco svoje matere, kakor jo je bil že videl; videl pa je obraz, ki ga ni poznal; bil je obraz trpeče ženske, tako mirzel in srčen, kolikor se je pač mogla premagovati.

»Pojdite, gospod Gilbert!« je rekla. »Pojdite in se bojujte in umrite, ako mora biti, da bi drugi ostali pri življenju in dobili zmago za Kristusov križ.«

Gilbert je odšel, gospa Ana pa je ostala pri njej.

»Gospa Ana,« je rekla kraljica, »hvala vam lepa. Rada bi bila sama.«

Obrnila se je in odšla k oltarju, kjer je pokleknila ter zrla na ono mesto, kjer je bil stal čit.

VI. poglavje.

Tako je Gilbert Warde postal vitez in še dandanes imajo Wardi križ v svojem grbu, ki ga je njihovim pradedom podelila Eleanor iz Akvitanije, predno je postala angleška kraljica. In tako je tudi Gilbert obljubil, da bo jezdi dan hoda pred ostalo vojsko, in z njim peščica mož, ki jih je izbral izmed svojih znancev. Mnogi so mu zavidali to čast; bilo jih je pa tudi mnogo, ki so se zvečer pri ognju

zadovoljno grelli in se veselili, da jih ni izbral, da bi živeli v neprestanih naporih in nevarnostih, stradali na svojih sestradanih konjih, imeli za ležišče samo plašč in odejo namesto postelje, stražili čez noč, in se zjutraj, ko bi se zbudili, vpraševali, ali bodo živeli do sončnega zahoda.

V resnici je bilo v začetku manj nevarnosti kot naporov in več trpljenja kot vsega drugega. Dasi se je namreč Gilbert podal na pot z najboljšimi grškimi vodniki, da bi iskal pot, in je imel oblast nad njihovim življenjem in smrtjo, da so se ga bolj bali kot satana in se mu niso upali prikrivati resnice, se je vendarle zgodilo, ko je določil vojski pot in posla po selu sporočilo do armade, da je prejel odgovor, da sta kralj in cesar drugih misli, ker sta bila poslušala kakaga lažnjivega Grka. Ker so se cesar, kralj in kraljica dogovorili, da se mora eden njih vedno ukloniti mnenju drugih dveh, je bil Eleanorin nasvet, ki je bil Gilbertov, in se je opiral na popolno poznavanje okoliščin, pogostoma ovržen od kralja in cesarja, da je morala odjenjati ali se pa spreiti. V takih primerih je Gilbert molče škripal z zobmi in storil vse, kar je bilo v njegovi moči, se vračal mnogo milj daleč nazaj, iskal novo pot in pogumno požiral ponižanje, saj je bil dal besedo.

Polagoma pa se je to poniževanje izpremenilo v čast, in to celo pri onih možakih, ki so bili z njim. Večina njih je bila namreč vzeta iz kraljičinih čet, in mimo tega so se vsak dan lahko prepričali, da je imel Gilbert prav; zaradi tega so mu popolnoma zaupali

RDEČA NEVARNOST

(Nadaljevanje)

Car se je po Golicevovi demisiji dne 13. marca odločil, da se odpelje naslednjega jutra sam v prestolico. S takojšnjo proglasitvijo obsežnih političnih in socialnih reform in naslonitvijo na dumo, k čemur so ga pregovarjali tudi vsi armadni poveljniki, bi se morda dalo še vedno preprečiti najhujše, toda vzpodbujan po carici je še vedno trmasto odklanjal vsako popuščanje. Polu zaupanja v svojo moč, se je odpeljal proti Petrogradu, toda že sredi poti je spoznal, da prvič v življenju ni obveljala njegova. Begal je s svojim dvornim vlakom nekaj časa sem ter tja, nato se pa odpeljal v Pskov, v glavni stan generala Ruskega, kjer so ga šele armadni poveljniki prepričali, da je brezupen vsak poskus oboroženega boja proti revoluciji. Medtem je dumin odbor že sklenil prisiliti carja k odpovedi. Rodzjanko je o tem telefonično obvestil generala Ruskega, ta pa ostale armadne poveljnike in po izmenjavi misli so ti dne 15. marca l. 1917 popoldne obvestili carja, da mu ne preostane ničesar drugega. Car je zrušen privolil v odpoved in zvečer sta prispela k njemu že dva odposlanca dume. Imenoval je še kneza Lvova za novega ministrskega predsednika, nato pa podpisal svojo odpoved na prestol v korist brata Mihajla. S tem je nesposobni samodržec končal dva in dvajsetletno vladanje in odslej so se razvijali dogodki brez njegovega sodelovanja.*

Med tem ko so se odigravali v carjevi okoliti ti zgodovinski dogodki, je bilo pa treba razčistiti položaj tudi v Petrogradu, to je, sestavi je bilo treba novo vladu. Toda katera izmed obeh oblasti naj jo sestavi: дума ali sovjet? Дума je predstavljala plemstvo in meščanstvo, sovjet pa delavce in kmete. Ugodno za dumo je bilo dejstvo, da sovjet ni bil enoten, temveč so se borile v njem za premoč tri struje: zmerna (menševiki), središčna in radikalna (boljševiki). Boljševiki so bili prepričani, da se bo svetovna vojna po vseh vojujočih se državah v kratkem razvila v državljanske vojne, iz njih pa svetovna socialna revolucija, ki bo vodila v kapitalističnih državah diktaturo proletarijata. Zato so odklanjali vsako sodelovanje z dumo in izdali dne 14. marca poseben oklic na delavstvo, v katerem so zahtevali takojšnjo sklenitev miru, razdelitev veleposestniške zemlje, osemurni delavnik, volitve v narodno skupščino itd. Istočasno so tudi zahtevali, da naj novo vladu izvolijo delavci in kmetje, toda sami si niso bili prav na jasnem, kako. Dne 15. marca so razpravljali o novi vladi v sovjetu in tu so zmerni socialisti še vedno stali na stališču, da je ta revolucija še meščanska, zato naj sestavi vladu дума, sodelujejo naj pa v njej tudi socialisti, da zajamčijo uzakojenje res korenitih političnih in socialnih reform (v komunistično revolu-

* Car Nikolaj II. se je po svoji odpovedi odpeljal v vrhovni glavni stan armade, v Mohilovo, da se poslovi od svojih generalov. Ker so se med tem raznesle vesti, da namerava pobegniti, je bil dne 22. marca na zahtevo sovjeta prepeljan v Carsko selo kot ujetnik. Tam je bil med tem konfiniran s svojo rodino še tudi carica, ki je hotela še po carjevi odpovedi spletkariti in je upala, da se ji bo po zadušeni revoluciji posrečilo prevarati narod za vse pridobitve revolucije. Vlada je nameravala izprva odpraviti carsko rodino v Anglijo, toda zaradi energičnega odpora sovjetov se ji to ni posrečilo. Da se izogne vseh sitnosti z njo, je dal Kerenki v noči od 14. na 15. avgust l. 1917 prepeljati v Tobolsk (v Sibiriji). Ko je pa poleti l. 1918 izbruhnila v obližu vojaš med boljševiki in Čehi, so jo prepeljali v Jekaterinburg, a ko se je kmalu nato začeli Čehi tudi temu, je bil pozno zvečer dne 16. julija l. 1918 na povelje krajevnega sovjeta ustreljen car s carico, prestolonaslednikom in štirimi hčerkami. — Trupla so pokopali v bližnjem gozdu.

cijo v Rusiji še do spomladi l. 1917 Lenin sam ni veroval). Središčna (centrumška) smer se je načelno nagibala k boljševikom, praktično pa k zmernim, kajti mnenja je bila, da mora socialna revolucija zmagati najprej v zapadni Evropi, v Rusiji pa da je treba pripraviti zaenkrat le pot do nje.

Ta neenotnost sovjeta je omogočila zmago dumi. Njen odbor je sprejel vse zahteve sovjetov (amnestija), politične svoboščine, samouprava pokrajin itd.) in sestavil dne 16. marca novo vladu brez kneza Lvova, sestoječo iz zastopnikov meščanskih strank, zmernega socialista Kerenškega in centrumša Ceidzeja, ki pa svojega mesta ni hotel prevzeti. Toda že prve dni so se pojavile v njej nepremostljive težkoče, čeprav je bilo v slovesnem javnem razglasu poudarjeno, da je sestavljena vlada v popolnem sporazumu s sovjeti. Odprta so namreč ostala tri glavna vprašanja, to so: nadaljevanje vojne, državna oblika in agrarna reforma. In ta vprašanja so izkopala že v nekaj mesecih tudi grob meščanstvu ter omogočila v Rusiji boljševiško diktaturo. Že dne 16. marca je prišlo do viharne spopada med dumo in sovjeti zaradi bodoče oblike države, vendar so ti dumi toliko popustili, da so do končne odločitve ustavodajne skupščine pristali na vel. kneza Mihajla kot regenta. K sreči je bil ta toliko uvideven, da je dne 17. marca sam do odločitve konstituantne odklonil sprejem ponudene mu krone in s tem je za vedno ugasnila dinastija Romanovov, ki je tako nesrečno vladala Rusiji 304 leta.* Zato se je pa tudi še malo dinastij v zgodovini posrečilo s toliko lahkoto, ugasnila je kar sama od sebe. Tako je bilo samo ob sebi rešeno vsaj eno izmed treh osnovnih vprašanj, ki bi sicer utegnili roditi hude notranje pretrse.

Toda ostali sta še vedno dve, dovolj važni, da si je meščanstvo z zmernimi socialisti vred zlomilo na njih svoj vrat. Neizobraženi ruski »mužik« (kmet) nikoli ni vedel, zakaj se prav bje na fronti. Toda dokler je bila armada zmagovita, je še šlo, ko je pa doživela l. 1915 ogromne poraze in ji je začelo primanjkovati celo orožja, so se cele mase brez boja predajale sovražniku. L. 1916 je dosegla sicer še nekaj uspehov, a že na jesen se je začel njen razkroj, ki ga je med drugim povzročila tudi nesposobnost režima, da bi jo preskrbel vsaj z najpotrebnejšim. To so dobro čutili tudi vojskovedci, zato so stali vsi na strani dume, ki je zahtevala reform, kajti vedeli so, da je carski režim nesposoben omogočiti armadi zmago. Tudi v dnevih revolucije same so se zadržali generali v obče jako lojalno, ker so upali, da bo s podporo novega režima ipak mogoče na kak način nadaljevati vojno, zlasti ker je bilo meščanstvo navdušeno na strani nadaljevanja vojne, dočim se je stari režim nagibal že k posebnemu miru. Toda vsi ti, z zmernimi socialisti vred, ki tudi niso preglasno nasprotovali nadaljevanju vojne, so delali račune brez armade. Ta, vzpodbujana še po boljševiški agitaciji, je zahtevala konec vojne, kar bi bil pa tudi edini izhod iz položaja, kajti izčrpana v vseh pogledih je bila zapadla popolni anarhiji in nanjo ni imel vpliva nihče več. Vojaki so hiteli v celih množicah domov, da se udeležijo delitve zemlje, kajti samo to geslo z gostobesednih boljševiških letakov so razumeli. Tudi tega najvažnejšega ruskega socialnega problema namreč nista ulidela ne vlada ne sovjeti. Meščanska дума je bila po večini zastopnica veleposestnikov, zato je o agrarni reformi previdno molčala, zmerni socialisti, ki so tvorili večino sovjeta, so pa stali na stališču, da naj o njej sklepa šele konstituenta.

* Tudi vel. knez Mihajlo je bil pozneje s še nekaterimi drugimi člani dinastije od boljševikov umorjen, a par se jih je še pravočasno rešilo v nozemetstvo.

RAZNO

Proti ureditvi družin na stanovskih nabeh, ki kor jo priporočajo papetu poslanci, se je zvečer objavil tudi belgijski marksistični voditelj Emil Vandervelde. Rekel je: »Delavski razred ne bo nikdar dopustil, da se njegova volina sila do holoma in nasilno zmoja, da v korist takozvanih stanovalcev in poklicnih slopin, ki pripadajo vladajočim razredom. Oni, ki sanjajo o taki obliki, storijo pametno, če vedo, da socialisti tudi v opoziciji dovolj močni v parlamentu in senatu, da tako presuvedbo onemogočijo.« — G. Vandervelde naj bi bil — spridlo velikanskega poloma belgijske marksistične »Banke za delo«, do slej najmočnejše socialistične denarne ustanove v Evropi — v svojih bobnetih izjavah nekoliko bolj skromen.

60.000 dolarjev polpre so nabrali angleški marksisti za preganjanje avstrijske politične tvariše.

K izrednemu miniskemu davku. S § 16 k. nančnega zakona je ureden s posebnim odstavkom uslužbenki davka na vse prejemke ter na izvzeti od plačevanja tega posebnega davka le orožniki, granicirji, polčastniki, hisni polti ter staroubojenci, ki so bili upokojeni po zakonu veljavnih pred 28. oktobrom 1933 (za šelečarje), odnosno pred 1. septembrom 1923 (za javne nameštence).

Zaprti socialno-demokratski voditelji na Danaju so za ceno osebe svobode izročili Dollfusu vladi v Švici naloženi denar kovinske organizacije. Delavci vsled tega zelo ogorčeni.

V Rusiji je umrl 55-letni Mešinski. Bil je organizator in voditelj glavnega političnega urda ali po domače porečno tajne boljševiške policije, ki je spridlo nešteto ljudi na drni svet. To dokazuje tudi »Delavska politika«, ki piše, da je ta vzor-marksiist »jemal svojo funkcijo prav resno«.

Delavski nemiri v Ameriki zavzemajo čedalje večji obseg. Ponekod so morali poklicati na pomoč vojaštvo, ker je bila policija prešibka proti demonstrantom.

Čelkoslavoška socialna demokracija je v l. 1933 po referatu krajevnih političnih organizacij nekoliko narasla, po številu članstva na padla.

ZA KRATEK ČAS

Trgovca s glasbenimi instrumenti je imel v službi ved potnikov, ki so širom države prodajali glasbila. Največ uspeha pa je imel

potnik Potokar in iz radovednosti ga gospodar nekaj vpraša, kako, da baš on proda toliko trobent. Ta se je nasmehnil ter povedal takole: »Polščem si v tem ali onem delu mesta stanovanje, ki pa mora biti v veliki hiši. Nato pa pričem trobiti in trobentati, po

dva, včasih celo po tri dni. Sedaj izobesim v okno stanovanja lopak na katerem stoja »Trobenta poceni naprodaj.« In skoraj vsa stranka v hiši pridejo ter kupijo trobento v mnenju, da bo zdaj mir. Ko tu opraviš, se preselim zopet drugam.«

A. A.

Osmešen carinik

Prijazno je sijalo solnce na malo obmejno avstrijsko mesto. Ulice so bile kakor izumrle. Na trgu je stalo nekaj praznih voz. Poletna vročina je vplivala na vse ljudi. Na dolgem, železnem mostu, ki je spajal Avstrijo s sosednjo Bavarsko, je stala mitnica. V nji je spal v svoji uradni uniformi gospod carinik, debeli Brenta in tako krepko hreščal, da je njegovo smrčanje zaglušilo šumenje valov reke, ki je tekla pod mostom.

Popoldne okoli treh je prekinil carinikovo smrčanje ropotanje voz. Skočil je kvitku, si zavihal brke in ponosno stopil na most. Pred njim je stal prijazen, suhljast gospod, ki se je ljubeznivo priklonil in se predstavil: »Jaz sem gospod Mlaka, ravnatelj potujočega strelišča in komedijant, ki zna razne umetnine. Prosim, da bi takoj ocarinili moje vozove, ker bi rad še nočjo priredil svojo prvo predstavlo!»

Brenta se je zarežal: »Ali mislite, da gre to kar tako meni nič, tebi nič? Vse mora biti narejeno strogo uradno!»

Pri okencu potujočega vagona se je prikazala zajetna ravnateljstva gospa in mrko pogledala natančnega uradnika, ki je počasi pripravljala razne listine in izpraševal to in ono. Tedaj se je pognala iz vagona komedijantka Cilka in pričela oštevati debeluh, kako si upa ustavljati na poti slavno družino priznanih umetnikov. To ga je razburilo. Zažugal je, da bo vse temeljito pregledal in bo revizija dokaj dolgo trajala.

Ravnatelj je spoznal, da zgrda ne bo ničesar opravil. Prijazno se je torej priklonil strogemu cariniku in ga ljubeznivo še enkrat prosil, naj bo tako dober in mu vagonu takoj ocarini.

»Če me prosite, je to druga stvar!« je odvrnil uradnik in odšel v mitnico.

Vozovi so se medtem premaknili in hoteli dalje. To je vzdihlo takoj v debeluhu sum, da bi ne vozili kaj carini podvrženega. Ukazal je ustaviti. Medtem so prišli drugi popotniki, ki jih je moral preiskati in šele nato je nadaljeval pregledovanje vagonov, kar je res trajalo nekaj ur. Ubogi ravnatelj je bil zelo razburjen. Vedel je, da ne bo mogel prvi večer prirediti predstave, pa si ni mogel pomagati. Ko je naposled zadnji voz zdiral čez most, se je ravnatelj oddahnil. Prijazno je pozdravil Brento in se mu zahvalil. V žepu pa je stiskal pesti in se zaklel, da se bo nad njim pošteno maščeval.

Solnce je spet sijalo na obmejno mesto in na dolgi železni most. Na mostu je sionel ravnatelj potujočega gledališča in zamisljen strmel v vodo. Malo popotnikov je prihajalo čez mejo. Tudi njegove predstave so bile slabo obiskane. Ljudje se niso zanimali za njegove umetnije. Blizal se je pa sejem in zato je gospod direktor sklenil do tedaj počakati, upajoč, da bo takrat pošteno požel tisto, kar je doslej zamudil. Imel je še nekaj dni časa in te dni je hotel porabiti, da bi se maščeval nad carinarjem, ki ga ni pozabil. Ko je hodil tako po mostu in se ustavljal, je bil že vsega sit in jo je hotel pobrisati domov.

Tedaj je začul od daleč ropot in zagledal je kar pet visoko naloženih senenih voz, ki so se blizali mostu. V njegovih očeh je zaigral poreden smehljaj. Počasi se je približal mitnici.

Solnce je zelo pripekalo. Oblaki komarjev so grizli uboge konje, ki so se ustavili pred mitnico. Carinik je pristopil in vprašal hlapce, če imajo na vozu kaj skritega med senom. Zanimali so. Brenta je vzel dolgo, koničasto palico in zadel z njo prebadati seno. Na nobeno oviro ni pridel. Že je pričel z drugim vozom. Tedaj se je začulo glasno prešičje kruljenje.

Carinik se je razhudil: »Aha, kaj pa je to? Prevarati ste me hoteli! Takoj razmečite seno. Izpraznite voz! Na vozu imate skrite prešičke! Ne boste me pretančali!»

Komedijant je stal tik voza in se pomembno mugal.

Hlapci so le neradi zmetali seno raz voz. Gospod Brenta je vsega pregledal. O prešičkih ni bilo ne duha, ne sluha. Jezen je odkimal z glavo. Hlapci so pričeli rentatiti, da jim bo moral plačati odškodnino, ker so morali raztovoriti voz po nepotrebnem.

Brenta je hladnokrvno potisnil svojo palico v tretji voz.

Začulo se je divje kruljenje, ki je le polagoma utihnilo. Spet so morali hlapci izprazniti voz.

Tedaj so prihiti otroci, ki so se takoj udeležili zabave in so pridno tepali seno, ga brcali in skakali po njem. Hlapci so kleli in se pridružili.

Vse ni nič pomagalo. Skočili so nad šolarje in jih pričeli tepsti. Ljudje so privreli skupaj in pričela bi se bila pravcata bitka, če bi carinik ne bil poslal po orožnike, ki so hitro napravili red.

Hlapci so se jezili in zahtevali od Brente odškodnino, češ, da so jim tudi otroci pokvarili seno, ker so vsega stekali. Vsak, kdor je čul kruljenje je trdil, da je tu vmes čarovnja.

Tedaj je pristopil iz množice ravnatelj Mlaka, se odkril in se globoko priklonil: »Gospodje in dami! Tisto kruljenje sem proizvajal jaz sam. Ne prekosljam umetnik sem in lahko govorim s trebutom kakor nihče na svetu! Sijajno sem oponašal prešičje kruljenje, da sem vse preslepil, še celo našega slavnega gospoda Brento! Ne pozabite moje velike umetnosti! Pridite in poselite zvečer mojo predstavlo, ki bo polna zanimivosti in novosti o katerih niti ne sanjate, saj jih občuduje ves svet!« Spet se je poklonil.

»Še zakruli! Pokaži še svojo umetnost!« so kričali navdušeni gledalci.

Orožniki so jih pa razgnali in ravnatelja zapisali.

Zvečer je bila predstava res sijajno obiskana in ravnatelj je spravil lepe denarce. Res je moral plačati neznatno odškodnino, toda zdaj je imel mnogo višje dohodek. S svojim kruljenjem si je naredil dobro reklamo, pa še Brento je osramotil.

Carinik je ni tako poceni odpelal. Hlapcem je res moral plačati odškodnino, pa še ljudem ni mogel zavezati jezikov. Povsod so govorili o njem, in marsikdo ga je vprašal, kdaj bo spet iskal med senom: prešičke.

DROBTINE

Neverne mravlje. Iz Pasove poročajo: 83 letna vdova Margareta Stenglein iz Treppendorfa je šla nabirat drva v gozd. Pri delu pa se je tako utrudila, da je morala počiti. Sedla je na mravljišče, ne da bi se zavedala, da se s tem izpostavlja nevarnosti. Ko je hotela čez nek časa vstati, je padla v omedlevico, ker je opazila, da sedi na mravljišču. Nekaj ur pozneje jo je našel samotni popotnik skozi gozd. Mravlje so starko docela pregrnile in objele. Onemoglo vdovo so prenesli v bolnišnico.

Višek počasnosti. Polž slovi kot počasna žival in raziskovalci so ugotovili, da opravi v 14 dneh nekoliko poldrugi kilometer poti ali na leto 42 km. To ni dosti, a še vedno več, nego zmora neka rokavica iz vrste neptunus pelagines, o kateri je pisal zadnje dni francoski naravoslovec Grunel. Žival te vrste so uловиili pred 29 leti ob Sueškem prekopu v Rdečem morju in jo označili s kovinastim ščitkom. Sedaj so jo ujeli 160 km severneje pri Port Saidu. Žival je torej prehodila na leto povprečno 5 in pol kilometra. To bi se prav za prav smela imenovati »polža« hitrost. Grunel navaja, da je to dolgo potovanje neptunov iz Rdečega morja v Sredozemsko pospeševal močan morskai tok v tej smeri in pa neka druga vrsta rakovic, ki se dosti večja in bojevitija ter ji skuša ta vrsta ubegniti.

Pleša kot reklamna tabla. Že pred sto leti si je nekdo izmislil, da bi bilo treba reklamo kako poživiti, da bi na ljudi bolje učinkovala. Pa jo je tudi res dobro pogruntal. V neki restavraciji v Amsterdamu so ljudje večkrat opazovali gospoda s plešo, ki je bila gosto pobarvana in popisana z reklamnimi besedami. Pa je k plešcu stopil mož in ga skoro ostro prijel, če ga ni sram živeti od tega poklica. Plešec ga je pa modro zavrnil: »Tisoče in tisoče ljudi je, ki rabijo vso vsebino svoje lobanje, da si služijo vsakdanji kruh, jaz pa potrebujem za to samo del njene površine.«

Kaj se vse najde v izposojenih knjigah. Neka moravska knjižnica je nedavno objavila, kaj vse se najde v knjigah, ki jih vrnejo čitatelji. Poleg neizgovornih »oslovskih ušes«, ki so nastala skoraj v vsaki knjigi, ki roma skozi več rok, je našel knjižničar doslej v vrnjenih knjigah naslednje predmete: igle, zaponke, cigarete, nože, slame, bilke, glavnice, celo koščke stekla, nohte, sladkor, lasnice itd. Vse to dokazuje po eni strani, na kakšni stopnji je kultura čitajočega občinstva, ki si izposoja knjige. Po drugi strani pa tudi dokazuje, da je knjiga človekova tovarišica v najrazličnejših življenjskih položajih.

4500 let star zemljevid. Pri izkopavanjih v Gasurju je odkrila odprava Harvardove univerze 300 km severno od perzijskega Bagdada 7 km pod zemljo kakor kronik veliklo ploščo, ki predstavlja najstarejši znani zemljevid. Strokovnjaki sodijo, da je najdba stara najmanj 4500 let. Črte, zarisane v ploščo, kažejo meje posestva nekega imoviteža z imenom Asala. Na plošči se razločno

OBA,

mož in žena sta zadovoljna, ker sta si nakupila vse potrebno manufakturno blago po ceni v Trgovskem domu — Sternecki, kateri Vam brezplačno pošlje na ogled svojo izbrano kolekcijo platna, gradla, čelirja, sukna, kamgarne, volne, svile, klota, poplina, kretona, tiskovine in drugega manu'akturnega blaga.

TRGOVSKI DOM
Sternecki
TODRBA-DEMA-11-ORLIK

Celje št. 19

Veliki ilustrirani cenik in vzorci zastojl

berejo imena sosednih naselbin, ime reke, ki se v drugem delu teka odcepi v dvoje rokavov itd. Na obeh straneh reke so prav lepo označeni griči. Primerjava tega najstarejšega zemljevida z današnjo karto je pokazala, da je bil svet pred 4500 let v okolici, ki ga predstavlja najdena karta, docela drugačen kakor danes.

Odpadnik se vrnil v katoliško cerkev. Kakor znano, je pred kratkim umrl znani Hans Kirchsteiger, bivši katoliški duhovnik, ki pa je odpadel od Cerkve in v svojih spisih silno blatil katoličanstvo. Marsikaj iz njegovih člankov in knjig je bilo v prejšnjih časih prevedeno tudi na slovenski jezik. Pred smrtjo pa se je odrekel zmotam in jih obžaloval. Nemški listi, med njimi v prvi vrsti »Linzor Volksblatt«, pišejo o njegovi smrti: Kirchsteiger se je v sredo, dva dni pred svojo smrtjo, izpovedal pri polni zavesti, sprejel je sv. popotnico ter pred pričami izjavil, da je član katoliške cerkve in da hoče tudi ostati.

Riba, ki spi štiri leta. Pred leti je prinesel newyorški profesor dr. Homer Smith iz Afrike 20 rib, ki se od tistega časa niso dotaknile nobene hrane in so vztrajale sploh v spanju podobnem stanju. Ribe nimajo samo škrg, temveč tudi pljuca. Če v vročini reke usahnejo, se zarijejo v blato in tam prespijo tedne in celo mesece, dokler ne nastopi nova deževna doba. Doslej niso vedeli, koliko časa lahko prebijejo v tem stanju brez hrane. Prof. Smith hoče svoje ribe še peto leto preizkusiti glede vztrajnosti.

Latinsčina — mednarodni učni jezik. Na pobudo George Lurza v nemškem Monakovem se je ondi osnovalo društvo »Societas Latina«, ki mu predseduje latinski pesnik Herman Weller. Namen društva je izdajati časopis, ki naj bi postal osrednje glasilo mednarodne učenosti v latinskem jeziku. Člani Latinskega društva si posebno prizadevajo, da bi napravili časopis za glasilo sodobne medicine, tehnike in prirodoslovnih ved.

Za srce, ledvice, kamne, želodec, jetra, no tranje žleze in čiščenje krvi je vendar najboljše naša prirodna Radenska solatina. Zanimajljiva dopisnica brezplačno brošuro o zdravljenju in prospekte. — Kopalnice in zdravilišča Slatina-Radenci, Slovenija.

TUDI VI obiščite XIV. LJUBLJANSKI VELESEJEM

30. maja - 10. junija.

Zeleniška tržnica za POLOVICNO VOZNIŠO se dobi pri blagovnih vseh letniških postaj in velja

Permanculna velesejenske legitimacije se dobi pri Putniku, desnim zavodih in občinskih uradih.

40.500 m² obsega sejnišča.

Vzpostavljeno blago. Specijalne razstave: Kartografska, gospodinjstva, rešilno-propagandna, ruske.

Priključeno velikomestno zabavišče.
Združite koristno z ugodnim!

Gasilska četa v Polju pri Vodichah priredi dne 3. junija pri Janetiču vrtno veselico.

Mali oglasnik

Vaša drobna vrstica ali nje prostor velja za enkrat Din 5. Naročniki „Domoljuba“ plačajo samo polovico, ako kupujejo kmetijske potrebščine ali prodajajo svoje pridelke ali iščejo poslovo oziroma obrtniki pomočnikov ali vajencev in narobe.

Gospodinja srednjih let, pošte no sprejem na deželo. Ponudbe na upravo Domoljuba pod »Gospodinja« 6105.

Mlinarja za kmečki mlin sprejem takoj Oskrba v hiši, plača pogodovoru. Skrinjar Martin. Pošta vas, Zagorje ob Savi.

3 študentski streli

2 ženska z okroglim čolničkom Din 1600— drugi Din 800—, krojaški Din 1500— na prodaj. Kladezna ulica št. 26, Ljubljana.

Čebela A.-Z. in druge panje, kakor tudi vse druge čebelarke potrebščine in sploh vse poljedelarske orodje, poljedelarske in obrtniške stroje kupite ali prodaste najugodnejše potom »Domoljuba«.

Hiša prodam z gostilniškim ničarsko obrtjo, trgovino in trafiko v veliki vasi na Gorenjskem, brez vsake konkurence, s m² za knjižico Mestne hranilnice v Radovljici. Dam pa tudi v najem za več let za knjižico iste hranilnice. Lepa prilika. Naslov v upravi »Domoljuba« pod št. 5944.

Zelo poceni se oblečete pri Preskerju, Sv. Petra cesta 14.

Čevljarški vajenec se sprejme. Oskrba v hiši. — Medmeš Ivan, Nevle, p. Kamnik.

Klapan, deklo, pastirski itd., dobite najhitreje in najzanesljiveje, ako ga iščete potom malega oglasnika v »Domoljubu«. Vaš naslov se lahko natisne v oglasu ali pa ga pove uprava.

Posnemalnike in brzoparilnike

prodajamo na obročna odplačila.

Sprejemamo pošiljke:

„TEHNA“ Ljubljana

Mestni trg št. 25/L

Pletilne stroje prodaja na obroke »TEHNA«, Ljubljana
Mestni trg št. 25/L

PREKLIC.

Podpisani preklicujem vse očitke proti Mali Ceciliji, posestnici na Črnučah št. 27, kakor tudi proti njenemu sinu in hčerki, kot neresnične in jih obžalujem.
Mlakar Ivan, Črnuče 23.

Za smeh

Kratkoviden ribič:

»O, hudirjal! Mislim sem, da ribe lovim!«

On (išče gumb v kuhinjski omari): »Pri nas pa šlovek res nikoli ničesar ne najde!«
Ona: »O, pač, ti vedno nekaj najdeš, da lahko godrnjaš.«

Po kratu je župnik vpisoval v kratno knjigo ter mrmral: »Danes imamo osmega, ne?« (Mislim je datum.)

Botra (aramejčljivo): »Ne, gospod župnik, saj je šele prvorojenec!«

Zdravnik: »Vaša žena ima samo namišljeno bolezen. Zapisal ji bom neko namišljeno zdravilo.«
Mož: »Dobro, a potem pa še meni pošljite namišljeni račun!«

Gospod: »Ali je kdo telefoniral med tem, ko sem bil z doma?«

Nova služkinja: »Da, pa nisem mogla razumeti kdo bi bil. Za vsak slučaj pa sem mu odgovorila, da mu boste jutri dali nekaj na račun...«

Med agenti: »Glej ga no, temu se pa držiš tako černo?«

»Kaj se ne bom. Pri trgovcu Bojanu sem ponujal svoje stvari, ta pa me je silno razžalil.«

»Razžalil? Meni se kaj takega še ni pripetilo. Vrata so že zaloputnili za mano, moje vzorce pometal skozi okno in na cesto so me tudi že vrgli, toda razžalil — ne, to me pa ni še nihče!«

Kje je čuvaj?

Izdajatelj: Dr. Gregorij Počjak

Urednik: Jože Količič

Za Jugoslovansko tiskarno: Karel Čuč

Za stare za- puščene rane

na nogah (ulcus cruris). Po naših zdravniških in zdravstvenih institucijah je dokazano, da

„FITONIN“

zanesti in sigurno zaceli tudi najstarejše kronične rane.

Steklenica 20 Din v lekarnah. Po poštne povzetju 2 stekl. 50 Din.

Poučno knjižico št. 17 pošlje brezplačno »Fitonin«, dr. z o. z., Zagreb 1-78.

Reg. pod Sp. br. 1361 od 26. VII. 1933.

Pri kratu 9. otroka izgubila štiri sinove. O lastni zgodbi poročajo nemški listi z Jutlandskoga. Delavska družina Arbo je te dni dobila devetletnega otroka, ki so ga krstili. H kratni slovesnosti se zbrala vsa družina in sorodniki. Po kratu so večji štiri sinovi, stari od 10 do 17 let, šli k jezerni sedli v čoln. Ker jih le predolgo ni bilo nazaj, so jih šli iskati. Našli pa so na jezerni prazen čoln, ki je imel luknjo v dnu. Vsi štiri fantje so zamrli, ko so zapazili, da vdira voda v čoln, skočili v vodo in se hoteli rešiti s plavanjem. Pri tem so pa vsi štiri utonili in so našli samo njihova trupla.

BRINJE prvovrstne kakovosti so najceneje

FRANC POGAČNIK d. o. z., LJUBLJANA, Tyrina (Dunajska) cesta št. 67, nasproti m/taica.

Preklic.

Podpisani obžalujem in preklicujem svoje žaljivke, izrečene dne 6. maja 1934 v Anžičevi gostilni v Dobrunjah napram ge. Dimnikovi Ivani ter ji dajem s tem popolno zaodškodnino.
Hribar Franc.

Prava uteha za živčno bolne!

Tako nenadno izpremembo v prav za prav kratkem času - že v nekaj tednih povzroči samo naše preizkušeno redilno sredstvo.

Brezplačno in poštine prosto pošljemo vsem, ki se obrnejo na nas, obširno razpravo o tem redilnem sredstvu.

Število onih, ki so poslušali naše nasvete in se na ta način rešili svoje bolezni, je izredno veliko.

Pišite še danes na spodaj navedeni naslov:

Poštno zbiralno mesto:
Ernst Pasternack, Berlin S. O.,
Michaelkirchplatz 13, Abt. 124.